

ISSN 1581-9027

zelena dežela

Glasiló Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 136 / avgust 2016

» CVETKO
ZUPANČIČ
predsednik
KGZS

Spoštovane članice in člani KGZS!

Čprav smo že krepko stopili v drugo polovico leta, je prav, da se še enkrat spomnimo na nekaj pomembnih dogodkov v pomladanskem in poletnem času.

Za nami so volitve v KGZS. Tehnično so bile izvedene brezhibno in brez zapletov. Je pa bilo kar nekaj komentarjev o udeležbi, predstavitev in nastopih list ter o rezultatih volitev v organe zbornice. Kot predsednik zbornice se zavedam, da bomo morali marsikateri dobronamerni pripombi prislunhiti in kaj tudi spremeniti z naše strani. Seveda pa lahko k spremembam na bolje več prispeva tudi vsak posameznik ali organizacija, in sicer z večjo dejavnostjo na terenu.

Vrnimo se na rezultate volitev. Po štirih letih vodenja zbornice mi je ponovno zaupano mesto predsednika in vesel ter hvaležen sem, da vas nisem razočaral. Še enkrat hvala vsem!

Z vso odgovornostjo bom nadaljeval delo, da se bomo skupaj borili za obstoj in razvoj podeželja, za pošteno in pravično delo ter plačilo na kmetijah. Poznam pot in vem, da je uspeh možen le z vašo močno podporo. Na zbornici ne počivamo in v tej smeri delujemo že ves čas. Kako uspešni smo bili, lahko preberete tudi v tej številki Zelene dežele.

Sicer pa vas bomo o delovanju zbornice obveščali tudi v drugih medijih, redno in ažurno pa na spletni strani KGZS. Sporočite nam, kako želite, da stopimo v stik z vami. Želimo namreč, da ste čim bolj obveščeni o našem delu.

Ena od teh priložnosti je tudi vsakoletni sejmen AGRA, ki ga radi obiščete. Oglasite se tudi na razstavnem prostoru KGZS, lahko za osebni pogovor, nasvet ali informacijo. Obiščite katero od naših predavanj, ki jih bomo pripravili vsak dan sejma. Še posebej pa ste vabljeni v torek, 23. avgusta, ko je na sejmu dan KGZS. Se vidimo!

IZ VSEBINE

RUBRIKA	NASLOV ČLANKA	STRAN
NE PREZRITE	KONČUJE SE DRUGI JAVNI RAZPIS ZA MLADE KMETE	3
VOLITVE	ZNANI ORGANI KGZS	4
TEMA MESECA	AGRA 2016: STROK RADOŽIVEGA POSLA IN STROKE	6
	AKTIVNOSTI ZBORNICE NA SEJMU	7
	PROGRAM KGZS NA SEJMU AGRA 2016	9
	OD IDEJE DO IZVEDBE	10
AKTUALNO	KATASTRSKI DOHODEK: BO PO NOVEM LAŽJE?	12
	TROŠARINE: OD NIČ DO STO ODSOTKOV	14
	PRILOŽNOSTI ZA NALOŽBE	15
	SKP IN SLOVENSKO KMETIJSTVO	16
	PRIPISOVANJE FIKTIVNEGA DOHODKA JE PROTIUSTAVNO	17
	S PETICIJO DO MANJ ŠKOD	18
	ODGOVOR NA UVODNI ČLANEK DR. IVANA KOSA V REVJI LOVEC, ŠT. 7-8/2016	19
	DOBER TEMELJ ZA PRIHODNOST MLADIH KMETOV	20
	BREZ PREDSDOKOV O KMETIJSTVU IN SKP	21
	DELAVNICA O SKP NA HRVAŠKEM	22
TRTE IN VINO	22	
NASVETI	PREVIDNOST NIKOLI NI ODVEČ	23
	OZNAČITEV DROBNICE ZA ZAKOL	24
VABIMO	POVONJAJ IN POSKUSI, PA SE PREDSEDEK RAZBLINI!	26
	TUDI LETOS CENEJE NA SEJEM NARAVA ZDRAVJE	27
	VABLJENI NA 13. VSESLOVENSKO SREČANJE KMETOV NA PONIKVI IN SLOMU	27
NA KONCU	RECEPT: FLANDROVA LUŠTREKOVA JUHA NAGRADNA UGANKA	29

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-naslov: kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si

Zelena dežela št. 136, avgust 2016 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Uredniški odbor: Danilo Markočič, Anita Jakuš, Anemarija Gerold, Vincenc Otoničar, Janko Rihtarič, Rok Sedminek • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: arhiv KGZS • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvirn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • Tisk: Delo d.d. • Naklada: 79.000 izvodov

Spoštovani!

Med 20. in 25. avgustom vabljeni na razstavní prostor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v hali B

na 54. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni.

Na njem se bodo poleg osmih območnih kmetijsko gozdarskih zavodov pri KGZS predstavila številna združenja, zveze in društva, ki s svojim delovanjem pomembno prispevajo k ohranitvi in razvoju slovenskega podeželja.

Prava priložnost za srečanje, pogovor in usmeritve za delo v korist slovenskega kmeta, kmetijstva, gozdarstva, ribištva in podeželja.

Veselimo se vašega obiska!

Cvetko Zupančič, predsednik KGZS

Končuje se drugi javni razpis za mlade kmete

V sredo, 17. avgusta 2016, se zaključuje 2. javni razpis Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete. Vse mlade kmete, ki ste v fazi priprave vloge pozivamo, da v roku oddate vloge, vse vloge, oddane po uradnem zaprtju razpisa, bodo zavržene.

Vlogo sestavlja prijavni obrazec s prilogami. Upravičenec ali njegov pooblaščenec se za elektronsko vložitev vloge s kvalificiranim digitalnim potrdilom prijavi v informacijski sistem agencije in izvede elektronski vnos ter vloži prijavni obrazec v informacijski sistem agencije. Prijavni obrazec, ki je vnesen v informacijski sistem agencije, je potrebno natisniti ter z izpisom identifikacijske kode in podpisom vlagatelja skupaj s prilogami poslati priporočeno na naslov: Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, 1000 Ljubljana, ali oddati na vložišču agencije.

Ovojnica vloge na javni razpis mora obvezno vsebovati vse elemente (ki so navedeni v prilogi 10, ki je sestavni del javnega razpisa), in sicer naziv, naslov, KMG MID pošiljatelja, naslov, naziv in sklop javnega razpisa, točen naslov prejemnika vloge (ARSKTRP), na ovojnici mora biti razviden datum in čas (ura,

minuta) oddaje vloge na javni razpis, ki ju označi izvajalec poštinih storitev oziroma vložišče agencije. Na ovojnici mora biti tudi napis: NE ODPIRAJ – VLOGA NA JAVNI RAZPIS! Za čas oddaje vloge se šteje čas oddaje vloge v fizični obliki. Za dodatne informacije o razpisu se še vedno lahko obrne-

te na nosilce ukrepa za zagon dejavnosti za mlade kmete na Kmetijsko gozdarskih zavodih, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki vam bodo strokovno svetovali o oddaji vloge na ukrep Pomoč zagon dejavnosti za mlade kmete.

» JOŽE OČKO

<p>Pošiljatelj:</p> <p>Naziv:</p> <p>Naslov:</p> <p>Št. KMG MID:</p>	<p>Prispetje vloge (izpolni AKTRP)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2. Javni razpis za podukrep 6.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete za leto 2016 (obkroži):</p> <p>Sklop A (mladi kmetje z zaposlitvijo oziroma s predvideno zaposlitvijo na prevzeti kmetiji)</p> <p>Sklop B (mladi kmetje, ki niso zaposleni na prevzeti kmetiji, niti tega ne načrtujejo)</p>	<p>Prejemnik:</p> <p>REPUBLIKA SLOVENIJA Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja Dunajska 160</p> <p>1000 Ljubljana</p>
<p>NE ODPIRAJ – VLOGA NA JAVNI RAZPIS !</p>	

Znani organi KGZS

Člani Sveta KGZS so na ustanovni seji izvolili predsednika, podpredsednika in druge člane organov KGZS.

V prenovljenih pritličnih prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v Ljubljani je 14. junija potekala ustanovna seja sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v novem mandatu, na kateri so svetniki izvolili predsednika KGZS, dva podpredsednika ter člane upravnega odbora, nadzornega odbora, stalne arbitraže in častnega razsodišča. Novi predsednik KGZS je **Cvetko Zupančič**, ki je v uvodnem nastopu dejal: »V novem mandatu se bom prizadeval, da bom predsednik vseh kmetov in kmetov. Pri tem računam na podporo vseh novoizvoljenih članov sveta KGZS, kajti le s skupnimi prizadevanji lahko dosežemo boljši položaj slovenskega kmetijstva«.

SVET KGZS:

OBMOČNA ENOTA BREŽICE:

- Gabriel Metelko
- Jože Strgar - P
- Anton Žnideršič
- Roman Žveglič

OBMOČNA ENOTA CELJE:

- Matija Čakš
- Marjan Golavšek
- Jožef Pribožič - P
- Rok Sedminek
- Peter Vrisk

OBMOČNA ENOTA KOČEVJE:

- Branko Dejak
- Franc Prelesnik - P

OBMOČNA ENOTA KOPER:

- Jožica Bolčič
- Marjan Colja - P

OBMOČNA ENOTA KRANJ:

- Janko Jeglič
- Dušan Pintar
- Janez Porenta - P
- Tomaž Šifrer

OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA:

- Janez Beja
- Franc Černe
- France Mervar - P
- Albin Oven
- Franc Strle
- Cvetko Zupančič

OBMOČNA ENOTA MARIBOR:

- Anton Perko
- Erna Skok
- Janko Stojkovič - P

OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA:

- Franc Režonja
- Danilo Rihtarič - P
- Alojz Štuhec

OBMOČNA ENOTA NOVA GORICA:

- Ivan Elija Kodrič
- Marjan Lesica
- Klemen Šavli
- Branko Tomažič - P

OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO:

- Andrej Kastelic
- Anton Kukenberger
- Jože Simončič - P
- Rajko Štefanič

OBMOČNA ENOTA POSTOJNA:

- Anton Lah - P
- Vincenc Otoničar
- Alojz Puntar

OBMOČNA ENOTA PTUJ:

- Marjan Hergan
- Anton Hohler
- Marjan Janžekovič - P
- Miroslav Kosi
- Miha Leskovar

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC:

- Sonja Arlič
- Matjaž Krevh
- Danica Ramšak - P
- Mihael Zagožen

Opomba: P – pravne osebe

Predsednik KGZS: **Cvetko Zupančič**

Podpredsednik KGZS (1. volilna skupina): **Marjan Golavšek**

Podpredsednik KGZS (2. volilna skupina): **Branko Tomažič**

UPRAVNI ODBOR KGZS:

- Območna enota Brežice: Gabriel Metelko
- Območna enota Celje: Matija Čakš
- Območna enota Kočevje: Franc Prelesnik
- Območna enota Koper: Jožica Bolčič
- Območna enota Kranj: Janko Jeglič
- Območna enota Ljubljana: Janez Beja
- Območna enota Maribor: Anton Perko
- Območna enota Murska Sobota: Franc Režonja
- Območna enota Nova Gorica: Ivan Kodrič
- Območna enota Novo mesto: Anton Kukenberger
- Območna enota Postojna: Vincenc Otoničar
- Območna enota Ptuj: Miroslav Kosi
- Območna enota Slovenj Gradec: Mihael Zagožen
- Član upravnega odbora (pravne osebe): Anton Lah
- Član upravnega odbora izmed priznanih strokovnjakov, katerih delo je povezano s kmetijstvom: Sonja Arlič
- Član upravnega odbora izmed priznanih strokovnjakov, katerih delo je povezano s kmetijstvom: Simona Hauptman
- Član upravnega odbora izmed priznanih strokovnjakov, katerih delo je povezano s kmetijstvom: Anton Hohler

NADZORNI ODBOR KGZS:

Franc Strle, predsednik, Rajko Štefanič, podpredsednik, Franc Černe, Dušan Pintar, Jožef Pribožič

PRESEDSTVO STALNE ARBITRAŽE KGZS:

Anton Hohler, Miha Leskovar, Franc Prelesnik, Alojz Puntar, Erna Skok

ČASTNO RAZSODIŠČE KGZS:

Jožica Bolčič, Marjan Colja, Miroslav Kosi, Dušan Pintar, Mihael Zagožen

SESTAVA SVETOV OBMOČNIH ENOT KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

SVET OE KGZS NOVA GORICA:

Vodopivec Franc, predsednik, Curk Peter, podpredsednik, Tomažič Branko, podpredsednik, Erzetič Edbin, Kavčič Uroš, Levpušček Danijel, Majcen Mitja, Rehar Ivan, Štih Milan, Štor Radovan, Terčič Stojan

SVET OE KGZS KOPER:

Bonin Avrelijo, predsednik, Fakin Robert, podpredsednik, Štok David, podpredsednik, Laganis Lilijana, Markočič Danilo, Može Anton, Orel Matjaž, Trček Iztok, Žiber Egidio

SVET OE KGZS KRANJ:

Tičar Ivan, predsednik, Razinger Peter, podpredsednik, Bogataj Zdravko, Dolinar Zvonko, Golorej Janko, Korenčan Jakob, Krek Peter, Kunšič Boris, Markelj Viktor, Pintar Dušan, Šebat Janez

SVET OE KGZS LJUBLJANA:

Beja Janez, predsednik, Matjan Viktor, podpredsednik, Mervar France, podpredsednik, Bizjan Milan, Černe Franc, Glavič Jože, Hribar Štefan, Novak Roman, Novak Iztok, Oblak Pavel, Ocepek Janez, Pikelj Jože, Suhoveršnik Alojz

SVET OE KGZS KOČEVJE:

Prelesnik Franc, predsednik, Vasič Borut, podpredsednik, Ilc Anton, Kocjančič Marko, Levstek Peter, Levstik Ivan, Novak Stane, Petrič France, Vodičar Franc

SVET OE KGZS POSTOJNA:

Janežič Anton Tonjo, predsednik, Okoliš Bernarda, podpredsednica, Lah Anton, podpredsednik, Brajljih Sonja, Hreščak Urban, Morel Jože, Otoničar Vincenc, Pirc Andrej, Puntar Alojz

SVET OE KGZS NOVO MESTO:

Cajnar Jože, predsednik, Jaki Stanko, podpredsednik, Gešelj Gregor, Globevnik Jože, Gole Anton, Kukenberger Anton, Rumpret Andraž, Škof Andrej, Štefanič Rajko, Totter Ciril, Vidic Pavel

SVET OE KGZS BREŽICE:

Božič Jože, predsednik, Strgar Jože, podpredsednik, Balon Aleš, Beci Božidar, Curhalek Rok, Gunčar Franc, Kožar Ivan, Metelko Gabriel, Orešek Boris, Vranetič Franc, Zupančič Stanko

SVET OE KGZS CELJE:

Šket Janko, predsednik, Kotnik Jože, podpredsednik, Kuzman Anton, podpredsednik, Bevc Mirko, Erjavec Janez, Golež Andrej, Marovt Domen, Oset Ivan, Pavlovič Slavko, Tisel Simon, Tovornik Damjan

SVET OE KGZS PTUJ:

Unuk Milan, predsednik, Napast Andrej, podpredsednik, Belšak Helena, Fideršek Milan, Janžekovič Marjan, Kramberger Stanislav, Orthaber Jožef, Rajšp Janez, Sadek Pučnik Karmen, Toplak Simon, Trstenjak Slavko

SVET OE KGZS MARIBOR:

Perko Anton, predsednik, Skok Erna, podpredsednica, Fabrici Zafošnik Marija, Greif Robert, Harič Šahtler Dragica, Kramberger Marjan, Lenart Ivan, Šiler Jože, Vernik Rosina

SVET OE KGZS SLOVENJ GRADEC:

Kobold Božo, predsednik, Peruš Ernest, podpredsednik, Mežnar Silvester, podpredsednik, Arlič Janko, Budna Primož, Gradišnik Dani, Plešivčnik Marko, Pratkanar Jožef, Prislán Stanko, Rihter Ivan, Zapečnik Aleš

SVET OE KGZS MURSKA SOBOTA:

Küčan Franc, predsednik, Vargazon Daniel, podpredsednik, Rihtarič Danilo, podpredsednik, Frás Martin, Meolic Danilo, Režonja Franc (Apače), Režonja Franc (Turnišče), Štuhec Alojz, Štuhec Franc,

AGRA 2016: strok radoživega posla in stroke

Na najpomembnejšemu dogodku slovenskega kmetijstva bo aktivno sodelovala tudi KGZS

Mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA bo od 20. do 25. avgusta v Gornji Radgoni predstavil 1798 razstavljalcev iz 30 sodelujočih držav na 70.800 m² razstavnih površin. Ponujali bodo vrhunske pridelke, jedi, vina in vse, kar potrebujemo za pridelavo zdravih živil na okolju zdrav način. Poudarki bodo na mednarodnem letu stročnic, 25-letnici sodelovanja z rojaki v zamejstvu, ekološkem kmetijstvu in živilih, hrani iz naše bližine, bogastvu slovenskih gozdov ter kmetijski tehniki za varno kmetovanje. Ob državi partnerici Agre, Madžarski, se bodo predstavile Belorusija, Poljska, Srbija z AP Vojvodino, Poljska, hrvaška Zagrebačka županija ter krovne slovenske ustanove. Vrhunska reja živali bo prikazana v hlevih in v maneži, najboljše poljedelske in vrtičkarske prakse v sejmskih vrtovih in nasadih. Agro bodo spremljali aktualni strokovni posveti, svetovanja, vodeni ogledi, stanovska in družabna srečanja, tr-

žnice, pokušnje, tekmovanja in zabavni dogodki.

NAJBOLJŠE PRILOŽNOSTI

Agro bodo ponujala vrhunske poljedelsko, živilorejsko, vinogradniško, sadjarstvo in gozdarsko mehanizacijo in opremo, živila, vina, eko prehrano, semena in sadike, sredstva za prehrano in varstvo rastlin ter živali, opremo za živilsko industrijo, vinarstvo in vinogradništvo ter izdelke za trajnostno energetiko in gradnjo. Domača živilska industrija, žitarstvo, vinarstvo in sadjarstvo se bodo predstavili s skupinskimi nastopi. K nakupom bodo vabile Agrine tržnice dobrot iz slovenskih kmetij. Predstavljeni bodo najboljši z mednarodnih ocenjevanj kakovosti mesnih in mlečnih izdelkov, brezalkoholnih pijač, medu, mehanizacije, vina in embalaže.

PONOS REJCEV

Razstava goveje živine bo prikazala najpomembnejše mlečne in mesne pasme v Sloveniji. Konje

bo v hlevih in na maneži s prikazi podeželskih opravil zastopala avtohtona pasma posavskega konja. Državna razstava prašičev bo predstavila selekcijski program SloHibrid, državna razstava drobnice pa pasme, prisotne v Sloveniji. Razstava avtohtonih pasem domačih živali bo promovirala posavskega konja, istrsko pramenko, krškopoljskega prašiča, kranjsko čebelo in štajersko kokoš. V degustaciji in nakup bodo mesni in mlečni izdelki, med ter jajca štajerske kokoši. Državna čebelarska razstava bo ponujala medene izdelke, literaturo in opremo. Očarale bodo tudi razstava malih živali in rib v ribniku.

RAZCVET PRIDELAVE

Osrednji sejmski vrt vabi s strokovno vodenimi ogledi več kot 300 starih in avtohtonih sort vrtnin in poljščin. Permakulturni vrt prikazuje trajnostne samozadostne agrikulturne sisteme, ki posnemajo naravne. Gain ekološki vrt ponuja samooskrbo

družine s podporo spletne aplikacije. Pred hiško iz slamnatih bal bodo v pokušnjo jedi iz vrtnin in iz krušne peči. Sejmska njiva s slovenskimi avtohtonimi sortami kmetijskih rastlin s podudarkom na stročnicah prikazuje tudi oživljanje zemlje z zelenim gnojenjem. Posebno krajinsko doživetje nudijo slovenski trsni izbor, nasad starih sort jablovan in gozdnoparkovni nasad.

KORISTNA SPOZNAVJA IN ZABAVA

Najnovejša spoznanja bodo omogočili strokovni posveti in osebna svetovanja. Sejem bodo popestrili sobotni dan zamejcev in mladih, nedeljsko državno sekaško tekmovanje, ponedeljkov dan Agrobiznisa, Porabja, Vojvodine in Zagrebačke županije, torkov dan države partnerice Madžarske, KGZS, vinarjev in posavskega konja, sreda kot dan zadrušnikov, rejcev drobnice, kmetijsko-živilskega šolstva in avstrijske Štajerske, četrtek kot dan Ekoci Green de-

AGRA

**54. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM**
20. – 25. 8. 2016, Gornja Radgona

POMURSKI SEJEM

signa in nagrajencev natečaja za najbolj inovativna oblačila iz naravnih materialov ter dan sejmskih vrtov s pobiranjem pridelkov in dražbo mladih bikov. Vrstila se bodo srečanja podeželske mladine, someljejev, vinskih vitezov, starodobnih traktorjev Steyr, tekmovanja za najtežjo

bučo, v vlečenju vrvi, v plesanju polke in v plesanju maskot, nogometna tekma slovenske vinske reprezentance ... Najmlajšim je namenjena ustvarjalna igralnica, vsem pa strokovno vodeni ogledi sejma, vzorčnih nasadov in razstav živali, Agrina kuhinja s pokušnjo jedi iz nagraje-

nih izdelkov ter sejmskih vrtov. Degustacije nagrajenih vin bodo v vinski hali ter v Vinskem hramu v družbi 20. vinske kraljice Slovenije.

INPAK, 20. mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike, bo sočasno ponujal različno embalažo in tehnologi-

je za njeno izdelavo, pakiranje in označevanje ter logistiko.

»MIRAN MATE

Vse informacije o sejmu lahko dobite tudi na www.pomurski-sejem.si.

54. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM AGRA 2016 GORNJA RADGONA, 20.–25. 8. 2016

IZBRANO IZ PROGRAMA

SOBOTA, 20. avgust 2016

10.00 / maneža: Odprtje sejma AGRA

10.00–18.00 / dvorana 5: Svetovni kongres konoplje 2016

12.30–14.30 / prireditveni prostor pred upravo sejma: Mladi na Valu, zabavna prireditve Murskega vala

13.00–14.00 / maneža: Odprtje govedorejske razstave z revijo živali

14.30–16.30 / prireditveni prostor pred upravo sejma: Plesanje maskot razstavljalcev in Tekmovanje v plesanju polke

16.00–19.00 / dvorana 5: Tekmovanje Globalne tehnološke inovacije konoplje

16.30–19.00 / prireditveni prostor pred upravo sejma: Predstavitev društev Zveze podeželske mladine Slovenije

NEDELJA, 21. avgust 2016

10.00–11.00 / dvorana 1: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj ocenjevanja medu z mednarodno udeležbo

10.00–11.00 / hala A, razstavni prostor MKGP: Okrogla miza: Mladi SO prihodnost; so temelj za nujne spremembe v kmetijstvu

10.00–16.00 / demonstracijski prostor: 18. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov

10.00–19.00 / dvorana 5: Svetovni kongres konoplje 2016

10.00–19.00 / vzorčni nasad N3: Ankina kuhinja v hiški iz slamatih bal in ob krušni peči

11.00–12.00 / dvorana 4: Predavanje MKGP: Smernice razvoja lokalne oskrbe z zelišči za obdobje 2016–2021

11.15–12.30 / dvorana 2: Strokovna razprava ČZS: Možnosti predelave čebeljih pridelkov za izboljšanje ekonomičnosti čebelarstva

12.30–14.00 / dvorana 3: Predavanje Društva za permakulturo Slovenije: Štirje tipi kompostiranja

14.00–15.30 / dvorana 2: Posvet ZGZS: Možnosti in nove rešitve za boljši dostop lastnikov gozdov do podatkov o gozdovih

15.00–16.00 / hala A, razstavni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Svetovni dan čebel združuje Slovenijo in povezuje svet

15.00–16.00 / maneža: FENDT tekmovanje v vlečenju vrvi za najmočnejše slovenske fante

16.00–17.00 / maneža: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj 36. mednarodnega ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme

16.00–19.00 / dvorana 5: Delavnica Mednarodne sekcije za industrijsko konopljo, uporaba industrijske konoplje v gospodarstvu

10.00–11.30 / dvorana 3: Predstavitev ukrepa »Sodelovanje« (uredba, lokalna oskrba in kratke dobavne verige, socialna diverzifikacija), MKGP

PONEDELJEK, 22. avgust 2016

9.30–11.45 / maneža: Ocenjevanje razstavljenega goveje živine

9.30 / hala A, razstavni prostor TUŠ: Medijski slovenski zajtrk in predstavitev kulinarčnih daril

10.00–12.00 / dvorana 2: Okrogla miza MKGP: Kaj o odnosih v verigi preskrbe s hrano pravijo drugi?

10.00–12.30 / dvorana 4: Predstavitev: Projekti in proizvodi Zagrebačke županije za Evropo

10.00–12.00 / dvorana 5: Posvet Agrobiznis.si, Časnik Finance: Moč blagovnih znamk v kmetijstvu – Kako izstopati v veliki konkurenci živil ter predstavitev projekta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije »S kmetije za vas« z razglasitvijo zmagovalcev

10.00–11.00 / hala A, razstavni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Državni gozdovi – priložnost za razvoj slovenske gozdno-lesne verige

10.00–11.00 / dvorana 1: Okrogla miza MKGP in ministra mag. Dejana Židana: Slovenija 25 let po osamosvojitvi

12.30–14.30 / dvorana 2: Veterinarski posvet

13.00–15.00 / dvorana 4: Pravilna in varna uporaba škropilnic v integriranem varstvu rastlin

13.00–15.00 / dvorana 5: Okrogla miza Sindikata kmetov Slovenije: Mlečna kriza še kar traja

13.00 – 14.00 / Vinski hram: Predstavitev penečih vin Zagrebačke županije pod vodstvom vinske kraljice Zagrebačke županije

13.00–14.00 / maneža: Podelitev nagrad Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije govedorejcem

15.00 / dvorana 1: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj mednarodnih ocenjevanj kakovosti embalaže, brezalko-

TEMA MESECA

holnih pijač, mlečnih in mesnih izdelkov v okviru 54. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA

15.00–16.00 / hala A, razstavljeni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Ali živinorejo ogrožajo nove bolezni?

15.00–16.00 / maneža: Predstavitel rejcev ljutomerskega kasača

17.00–18.00 / maneža: Prikaz dela ovčarskega psa border collia z ovcami, Neža Bric

TOREK, 23. avgust 2016

9.00–16.00 / dvorana 5: Mednarodno kooperacijsko srečanje MEET4BUSINESS Agra 2016

9.30–11.00 / dvorana 2: Okrogla miza Vinske družbe Slovenije d.o.o.: Ali smo vinarji v Sloveniji v enakopravnem statusu pravnem in tržnem položaju?

9.30–11.00 / dvorana 3: Posvet MKGP: Strokovne naloge na področju sadjarstva in vinogradništva

9.30–11.30 / dvorana 1: Srečanje ob dnevu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

10.00–11.00 / hala A, razstavljeni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Socialnovarstvene oskrbe kot dopolnilna dejavnost na kmetiji

10.00–14.00 / maneža: Revija pasme posavski konj s prikazom konj v delu in v vpregah, prikaz poroke po starih običajih, vožnja s kočijo s prikazom konj pri delu in v vpregah, podelitev priznanj konjerejcem

11.00–15.00 / dvorana 2: Sadjarski posvet 2015, GZS, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Sekcija za sadjarstvo

12.00–13.00 / dvorana 1: Posvet Ekoci-Eko civilna iniciativa Slovenije s partnerji Ekoci Green Design: Kako od semena do obleke, delovnih mest in tržnih priložnosti?

12.00–13.30 / dvorana 3: Predstavitel MKGP: Označevanje živil z označbo »Izbrana kakovost – Slovenija«

14.00–16.00 / dvorana 4: Okrogla miza Veleposlaništva Republike Madžarske in Ministrstva za okolje in prostor RS: Trajnostna proizvodnja in zelene storitve v naravnih parkih

14.00–15.00 / maneža: Predavanja: Rodovniška knjiga posavskega konja, Nišna uporaba konj

15.00–16.30 / dvorana 1: Svečana razglasitev rezultatov in podelitev medalj 42. odprtega državnega ocenjevanja Vino Slovenija Gornja Radgona

15.00–16.00 / hala A, razstavljeni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: So javni zavodi uspešni pri oskrbi z lokalno hrano?

16.00–17.00 / maneža: Prikaz dela ovčarskega psa border collia z ovcami, Neža Bric

SREDA, 24. avgust 2016

9.00–11.00 / dvorana 2: Posvet GZS, Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij: Živila v javnem naročanju

10.00–13.00 / dvorana 1: Podelitev priznanj Zadružne zveze Slovenije

10.00–12.30 / dvorana 5: Posvet KGZS in Slovenske zveze prašičerejcev: Vizija obstoja in razvoja slovenske prašičereje s podelitvijo priznanj in pohval najboljšim rejam

10.00–11.00 / hala A, razstavljeni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Donirana hrana/pot od trgovine do krožnika

11.00–13.00 / dvorana 4: Predavanje Zveze društev rejcev drob-

nice Slovenije, revije Drobница in Kmetijske založbe: Dopolnilna dejavnost kot vir dodatnega prihodka pri reji drobnice / Pogoji za trgovanje z drobnico v povezavi z aktualnimi boleznimi, UVHVVR.

11.30–13.30 / dvorana 2 (Seja je odprta za javnost): Seja Odbora Državnega zbora RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s točko Seznanitev s Programom namakanja v kmetijstvu do leta 2020

13.00–14.30 / dvorana 3: Posvet MKGP: Strokovne naloge na področju poljedelstva in zelenjadarstva

13.00–16.00 / dvorana 4: Srečanje rejcev krškopoljskih prašičev, predelovalcev, gostincev in posrednikov, KGZS - Zavod Novo mesto

13.30–14.00 / maneža: Prikaz dela ovčarskega psa border collia z ovcami, Neža Bric

13.30–15.30 / dvorana 1: Okrogla miza Zveze kmetov Slovenije v sodelovanju s ČZD Kmečki glas: Ženska – nosilka dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, predstavitev knjige Podeželske sladice

14.00–16.00 / dvorana 2: Ekosocialni forum: Dajmo priložnost slovenski hrani

14.00–14.30 / maneža: Predstavitel pasem ovc in koz, ki jih redimo v Sloveniji

14.30–15.00 / maneža: Prikaz striženja ovac in dela z drobnico

15.00–19.00 / dvorana 5: Srečanje ob 48. dnevu avstrijske Štajerske

15.00–16.00 / hala A, razstavljeni prostor MKGP: Okrogla miza MKGP: Mednarodno leto stročnic 2016 – stročnice kot priložnost v kmetijstvu?

15.00–15.30 / maneža: Podelitev priznanj MKGP za najboljše reje drobnice v letu 2016

15.30–16.00 / maneža: Predstavitel dela pastirskih psov slovenske avtohtone pasme kraški ovčar

16.00 / prireditveni prostor pred upravo sejma: Zaključek nagradne akcije ČZD Kmečki glas in Pomurski sejem »Najtežja buča in najzanimivejša zbirka okrasnih buč«

ČETRTEK, 25. avgust 2016

10.00–12.00 / dvorana 1: Posvet, Ekoci – Eko civilne initiative Slovenije s partnerji EKOCI GREEN DESIGN: Bogastvo narave in ustvarjalnost ljudi v oblačilih iz naravnih materialov, Povezovanje v zelenem krožnem gospodarstvu, Razglasitev najbolj inovativnih oblačil iz naravnih materialov, Podelitev plaket nagrajencem po oceni strokovne komisije in po oceni ljudstva

10.00–12.30 / dvorana 2: Posvet MKGP: Kohezijski projekti za boljše stanje ohranjenosti Nature 2000

10.00–12.00 / dvorana 4: Predavanje Amarant kooperativa d.o.o.: Pridelava zelenjave v jesensko-zimskem času za samooskrbo 365 dni

12.00 / zunanji prostor pred upravo sejma: 7. srečanje starodobnih traktorjev Steyr

13.00–14.30 / dvorana 2: Predavanje Slovenskega združenja za ohranitveno obdelavo in rodovitnost tal

14.00–15.00 / maneža: Dražba mladih bikov

15.00–16.00 / vzorčni nasad N3: Pobiranje pridelkov s sejmskih vrtov

*Organizator si pridržuje pravico do sprememb.

SVEŽ PROGRAM: www.pomurski-sejem.si

Aktivnosti zbornice na sejmu

Tudi v letu 2016 bo Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije aktivno sodelovala na sejmu AGRA, saj bo poleg lastne predstavitve pripravila tudi predavanja in s tem sooblikovala strokovni program sejma.

Na sejmu se bodo poleg osmih območnih kmetijsko-gozdarskih zavodov pri KGZS predstavila številna združenja, zveze in društva, ki s svojim delovanjem pomembno prispevajo k ohranitvi in razvoju slovenskega podeželja.

Za letošnje sodelovanje KGZS v strokovnem programu sejma AGRA so značilni trije sklopi:

- Prvi sklop je **Dan zbornice**, ki bo v **torek, 23. avgusta**, in na katerem se bodo srečali tako zaposleni kot člani ter vsi, ki so tako ali drugače povezani z zbornico. Program naj bi potekal v **dvorani 1 od 9.30 do 11.45**.

- Drugi sklop so predavanja pod imenom **Od ideje do ...**, ki jih bodo izvajali strokovnjaki javne službe kmetijskega svetovanja in bodo v njih zajeli različne zanimive tematike od dopolnilnih dejavnostih, NPK, socialnega podjetništva do priprave živil za trg. Predavanja bodo **vsak dan v dvorani 3**.

- Tretji sklop je **zaključek akcije S kmetije za vas**, na katerem se bo podelilo priznanja najboljšim kmetijam. Dogodek bo potekal v okviru dogodka Agrobiznis, ki ga pripravlja časnik Finance, v **dvorani 5 v ponedeljek, 22. avgusta, ob 10.00**.

PROGRAM KGZS NA SEJMU AGRA 2016

SOBOTA, 20. AVGUST 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do mladega prevzemnika / predava: Jože Očko

11.00 / hala D1

Strokovno voden ogled prašičerejske razstave

NEDELJA, 21. AVGUST 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do certificiranega lesnega izdelka / predava: Mihael Koprivnikar

11.00 / hala D1

Strokovno voden ogled prašičerejske razstave

PONEDELJEK, 22. AVGUST 2016

9.30–11.45 / maneža

Ocenjevanje razstavljenе goveje živine

10.00–12.00 / dvorana 5

Posvet: Moč blagovnih znamk v kmetijstvu – Kako izstopati v veliki konkurenci živil

Posvetu sledi predstavitev projekta KGZS »S kmetije za vas« in razglasitev zmagovalcev / v soorganizaciji z Agrobiznis.si in časnikom Finance

13.00–14.00 / maneža

Podelitev nagrad govedorejcem

13.00–16.00 / dvorana 4

Srečanje rejcev krško-poljskih prašičev, predelovalcev, gostincev in posrednikov

14.30–15.30 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do priprave živila za degustacijo – kaj dosežem in kaj lahko izgubim / predava: Gabrijela Salobir

TOREK, 23. AVGUST 2016

9.30–11.30 / dvorana 1

Srečanje ob dnevu KGZS

11.00 / hala D1

Strokovno voden ogled prašičerejske razstave

14.00–15.00 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do dopolnilne dejavnosti / predava: Andreja Krt Stopar

SREDA, 24. AVGUST 2016

10.00–12.30 / dvorana 5

Prašičerejski posvet: Vizija obstoja in razvoja slovenske prašičereje / Posvetu sledi podelitev priznanj in pohval najboljšim rejcem / v sodelovanju s Slovensko zvezo prašičerejcev

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do socialnega podjetništva / predava: Darja Pipan

ČETRTEK, 25. AVGUST 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: Od ideje do pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) / predava: Marinka Korošec

11.00 / hala D1

Strokovno voden ogled prašičerejske razstave

Od ideje do izvedbe

Vrsta predavanj zborničnih strokovnjakov bo vsak dan v dvorani 3

Naša letošnja novost na sejmu AGRA so predavanja z naslovom *Od ideje do ...*, ki jih bodo izvajali strokovnjaki javne službe kmetijskega svetovanja in bodo v njih zajeli različne zanimive tematike od dopolnilnih dejavnosti, NPK, socialnega podjetništva do priprave živil za degustacijo. Predavanja bodo vsak dan v dvorani 3.

Sobota, 20. avgust 2016
11.00–12.00 / dvorana 3
Predavanje: OD IDEJE DO MLADEGA KMETA

Predava: JOŽE OČKO

Na predavanju bomo predstavili celovit postopek prenosa kmetije na mladega, vstopne pogoje za kandidiranje na podkup Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete in mrežo kmetijskih svetovalcev, ki delujejo v okviru JSKS in pripravljajo vloge za podkup.

Kratka predstavitev rezul-

tatov in analize prvega javnega razpisa ter kako javna kmetijska svetovalna služba, ki deluje v okviru KGZS, mladim kmetom pomaga pri uresničenju zastavljenih ciljev v poslovnem načrtu.

Predstavitel **e-novic – mladi prevzemnik**, s katerimi obveščamo mlade prevzemnike o obveznostih glede ukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete in jih opozarjamo na pomembne časovne roke. Obveščamo jih o objavah novih razpisov, na katere bodo lahko kandidirali, vabimo na izobraževanja, ki jih pripravljamo na JSKS, in drugo.

Predstavili bomo delo z mladimi gospodarji, ki je ena izmed prednostnih nalog dela javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2016. Zavedamo se, da so potrebe po svetovanju pri mladih kmetih drugačne in bolj zahtevne. Ker temu

želimo slediti tudi pri tehnološkem svetovanju, ustanovljamo panožne krožke mladih gospodarjev. Na ta način naši svetovalci specialisti delajo v manjših skupinah z mladimi kmeti in skupaj z njimi iščejo rešitve pri tehnoloških in ekonomskih vprašanjih na kmetijah.

Predstavitel nedavno podpisane dokumenta za sistematično delo z mladimi kmeti za obdobje petih let, ki smo ga pripravili skupaj na ZSPM, KGZS in MKGP.

Nedelja, 21. avgust 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

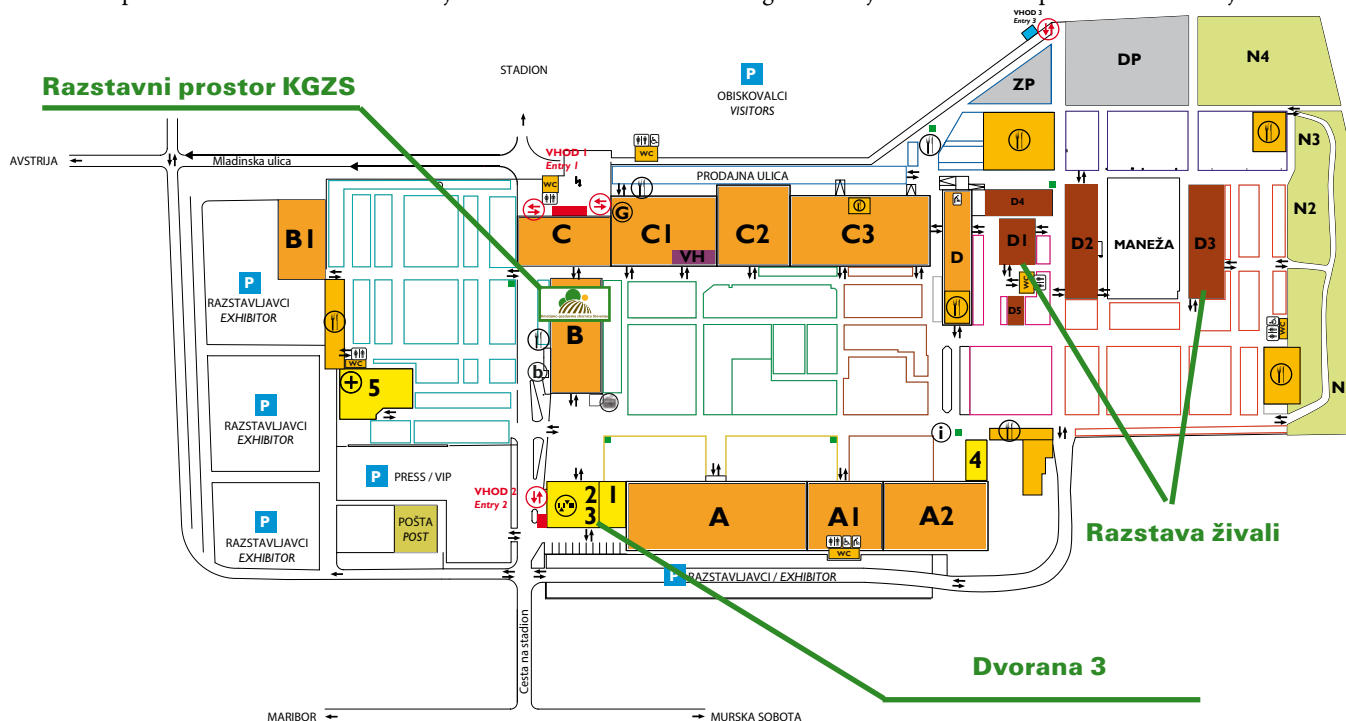
Predavanje: OD IDEJE DO CERTIFICIRANEGA LESNEGA IZDELKA

Predava: MIHAEL KOPRIVNIKAR

Proizvajalec mora dandanes kupcu zagotoviti, da izdelek ustreja standardom, da se zaradi nelegalne sečnje lesa ni uni-

čilo naravnih ekosistemov in ne vključuje zavarovanih drevesnih vrst, da so se spoštovale pravice delavcev in se pri izdelavi ni uporabilo otroškega dela. Izdelki s certifikatom se označijo z mednarodno prepoznavnim logotipom PEFC, ki zagotavlja, da je les pridobljen iz trajnostno gospodarjenih gozdov ter da se je pri predelavi lesa upoštevalo zakonodajo in mednarodne konvencije.

Začne se v certificiranem gozdu in sečnjo v skladu z načrti ter slovensko zakonodajo. Lastniki gozdov lahko pristopijo k cenovno najugodnejši regijski certifikaciji, ki jo izvaja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, možna pa je tudi individualna certifikacija. Izvajanje certifikacije PEFC zadosti zahtevam evropske uredbe 995/2010, saj sta sledljivost in izogibanje spornim virom v procesu certifikacije del siste-

ma. Ob tem se pri kontroli inšpekcijskih služb zlahka dokaže izvor in legalnost certificiranega lesa in izdelkov. Posledično se pričakuje, da bodo certificirana podjetja zaradi nižje stopnje tveganja redkeje deležne inšpekcijskih kontrol.

Ponedeljek, 22. avgust 2016
14.30–15.30 / dvorana 3

Predavanje: OD IDEJE DO PRIPRAVE ŽIVILA ZA DEGUSTACIJO – KAJ DOSEŽEM IN KAJ LAHKO IZGUBIM

Predava: GABRIJELA SALOBIR

Prodaja ni le prodaja, je mnogo več – je prostor, kjer kupca zainteresirate, poučite in vzgojite k pripadnosti za vaše izdelke. Degustacija skriva v sebi veliko priložnost.

Ali ste vedeli, da lahko z degustacijo spodbudimo nakup, ker je ena tretjina nakupov nenačrtovanih? Da kakovostna degustacija pripomore k dolgoročnemu povečanju prodaje, da jo lahko v enem dnevu povečamo tudi za 100 odstotkov in celo več; da imamo na prodajnem mestu ob degustaciji priložnost v najboljši luči promovirati svoje izdelke in kmetijo.

Potrebno je upoštevati tudi nekaj zakonitosti, ki so pot do dolgotrajne prodaje in zvestih kupcev, zato bomo osvetlili vrline, kot so: kaj kupca pritegne in kaj odvrne, sta osebna higiena in način ponudbe ključna ali moram poskrbeti tudi za do-

bro komunikacijo in ne nazadnje še nekaj podrobnosti dobre higienske prakse ob izvedbi degustacije.

Torek, 23. avgust 2016

14.00–15.00 / dvorana 3

Predavanje: OD IDEJE DO DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Predava: Andreja Krt Stopar

Živiš na podeželju in morda imate doma nekaj zemlje? Se želiš poslovno in osebno razvijati v varnem okolju? Si ambiciozen, pa ne veš, kako in kje začeti?

Delavnica na temo od ideje do dopolnilne dejavnosti in prek dopolnilne dejavnosti do gospodarskih družb bo osredotočena na zaznavanje možnosti in potrebnih pogojev za ustvarjanje delovnih mest in zaposlitev v domačem okolju. Delo bo osredotočeno na praktičen del z zagotavljanjem usmerjanja in vodenja pri kritičnih vprašanjih.

Sreda, 24. avgust 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: OD IDEJE DO SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA

Predava: Darja Pipan

Socialno podjetništvo je priložnost za reševanje družbenih težav, povezanih z ohranjanjem okolja, tradicionalnih znanj, kulturne in naravne dediščine, spodbuja sodelovanje ter omogoča ustvarjanje novih, kakovostnih delovnih mest tudi v kmetijstvu in na podeželju. Okolje na

podeželju in na kmetijah nudi veliko priložnosti tudi za zaposlovanje ranljivih oseb kot tudi za razvoj in izvajanje različnih socialnih storitev. Ljudje imajo veliko ustreznih idej, ki jih je možno uresničiti v socialnem podjetju, pot do uspešnega poslovanja pa je navadno daljša in napornejša, kot bi želeli. Ne samo ideja, tudi njena uresničitve je pomembna za dolgoročni uspeh socialnega podjetja. V okviru predavanja bomo po korakih pospremili idejo prek njenega izbora, njene prilagoditve za potrebe kupcev, načrtovanja izvedbe do izbire ustrezne organizacijske oblike, seznanili pa se bomo tudi z možnostjo pridobitve finančnih sredstev in drugih spodbud.

Četrtek, 25. avgust 2016

11.00–12.00 / dvorana 3

Predavanje: OD IDEJE DO PRIDOBITVE NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE

Predava: Marinka Korošec

V današnjem času se človek ne prestando izobražuje in nadgrajuje svoja znanja, si pridobiva nova in sledi na različne načine razvoju in potrebam družbe. Enako se dogaja tudi v kmetijstvu. Sodobna tehnologija nam omogoča, da znanja pridobivamo na najrazličnejše načine, npr. na raznih predavanjih, delavnicah, na internetu, z izmenjavo izkušenj, pri ogledih dobrih praks. Imate veliko znanj z določenega področja in ta niso nikjer zabeležena in priznana?

Ste kdaj razmišljali, da bi vsa svoja znanja in izkušnje, pridobljene po formalnih in neformalnih poteh, ovrednotili in si zanje pridobili certifikat Nacionalne poklicne kvalifikacije, javno veljavno listino, ki bi vam priznala poklicno usposobljenost za opravljanje določenega poklica?

Vas zanima, kaj sploh pomeni NPK – nacionalna poklicna kvalifikacija? Kaj lahko pridobite s certifikatom NPK, čemu je namenjen in kakšen je postopek pridobitve certifikata? Vabljeni na predavanje, na katerem bo predstavljen način in postopek pridobitve NPK (opis postopka s časovnim okvirom).

Sindikat kmetov Slovenije vabi na okroglo mizo na temo

Kriza v mlečnem sektorju še kar traja,

ki bo v ponedeljek, 22.8., ob 13. uri na sejmu AGRA v HALA 5 (Rdeča dvorana poleg pošte).

Na okrogli mizi bo kot glavni govorec nastopil Dr. Abele Kuipers iz Univerze Wageningen. Sodeloval bo tudi Klaas Johan Osinga iz Dutch farmers organization (LTO) in strokovnjak za EU politiko. Predaval bo o organizaciji v mlečnem sektorju in združenstvu v Evropi s pogledom na Slovenijo. Za strokovni prevod povedanega bo poskrbela doc.dr. Marija Klopčič iz Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Vabljeni!

Pridružite se nam in predstavite svojo ponudbo na spletni strani

<http://www.kupujmodomace.si>

Objave vaših ponudb so brezplačne!

Katastrski dohodek: bo po novem lažje?

Katastrski dohodek se bo od leta 2017 določal po novi metodologiji, pri kateri je Ministrstvo za finance upoštevalo skoraj vse zahteve zbornice

V majski številki Zelene dežele smo obširno poročali o tem, da se pripravlja nov zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (KD) – ZUKD-2. Pojasnili smo, med katerimi modeli za določitev višine KD se je odločala delovna skupina in da je bil izbran model na podlagi ekonomskih računov za kmetijstvo (ERK) in ekonomskih računov za gozdarstvo (ERG). Navedli smo postopke od začetka obravnave predloga zakona ter razloge in zahteve Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) za spremembe in dopolnitve zakona. Od maja do 12. julija 2016, ko je bil zakon v Državnem zboru sprejet, so se zvrstila še številna pogajanja in več sestankov predstavnikov nevladnih organizacij pod okriljem KGZS s predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehra-

no. Velika večina zahtev je bila upoštevana, kar si lahko štejemo za velik uspeh, le pri deležu stroškov, ki se priznavajo od vrednosti proizvodnje iz ERK, Ministrstvo za finance ni popustilo.

Bistvene rešitve novega ZUKD-2 so enostavnost in robustnost sistema, ohranjajo se opredelitve vrst kmetijskih zemljišč po dejanski rabi (kmetijsko zemljišče, vinograd, hmeljišče, intenzivni sadovnjak in oljčnik), proizvodnja vina in oljčnega olja ostajata osnovna kmetijska dejavnost, za katero se dohodek lahko ugotavlja pavšalno na podlagi KD, KD se ugotavlja globalno (ne po statističnih regijah), korigira pa se glede na bonitetne točke oziroma rastiščni koeficient, zaradi izračunov na podlagi petletnih povprečij je zagotovljena stabilnost, predvidena pa je tudi po-

Sedaj bo možno pavšalno ugotavljanje KD tudi za gojenje špargljev.

stopnost vštevanja na novo izračunanega KD v davčno osnovo. KD za pridelavo vina bo določen kot dodatni KD v višini dvakratnika KD vinograda. Bistvena ugodnost novega zakona je, da bo od leta 2017 dana možnost pavšalnega ugotavljanja dohodka tudi od t. i. posebnih kultur, kot so zelenjadnice

in zelišča v intenzivni pridelavi (tudi trajne zelenjadnice kot npr. šparglji), jagode na njivah, semena in sadike poljščin in reja polžev na njivi. KD posebnih kultur bo določen kot dodatni KD v višini 1,3-kratnika KD intenzivnega sadovnjaka z boniteto med 51 in 60. Dohodka od pridelave teh posebnih kultur doslej ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi KD, pač pa je bilo potrebno te dejavnosti registrirati kot druge kmetijske dejavnosti in dohodek ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih odhodkov. Ta rešitev v ZUKD-2 predstavlja bistveno administrativno poenostavitev. Ob tem naj omenimo še drugo bistveno poenostavitev, ki pa bo zapisana v Zakonu o dohodnini, v noveli ZDoh-2R, ki je že v obravnavi. Dohodek od izdelkov prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov in gozdnih proizvodov bo v malih obsegih do določene višine prihodkov obravnavan kot del KD, torej ne bo potrebna registraci-

Lestvica KD različnih rab kmetijskih zemljišč za 2017 in 2020 v evrih/ha

Boniteta	Kmetijsko zemljišče*		Vinograd		Hmeljišče		Intenzivni sadovnjak		Oljčnik	
	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020
0–10	6,86	17,14	73,58	183,95	105,88	264,70	363,63	909,07	78,27	195,68
11–20	17,14	42,85	78,18	195,45	112,50	281,24	386,35	965,88	83,16	207,90
21–30	27,43	68,57	82,32	205,80	118,45	296,13	406,81	1017,02	87,56	218,91
31–40	32,57	81,42	86,00	215,00	123,75	309,37	424,99	1062,47	91,48	228,70
41–50	34,28	85,71	89,22	223,04	128,38	320,95	440,90	1102,24	94,90	237,26
51–60	36,00	89,99	91,98	229,94	132,35	330,87	454,53	1136,33	97,84	244,59
61–70	37,71	94,28	94,74	236,84	136,32	340,80	468,17	1170,42	100,77	251,93
71–80	39,43	98,57	97,04	242,59	139,63	349,07	479,53	1198,83	103,22	258,05
81–90	41,14	102,85	98,88	247,19	142,28	355,69	488,62	1221,56	105,18	262,94
91–100	42,86	107,14	100,26	250,64	144,26	360,65	495,44	1238,60	106,64	266,61

*Kmetijsko zemljišče vključuje: njive, travnike, trajne rastline na njivskih površinah, matičnjake, plantaže gozdnega drevja.

Pavšalna ocena dohodka na čebelji panj znaša 17 evrov.

ja dopolnilne dejavnosti. Za dohodek od tovrstne predelave ne bo potrebna priprava davčnega obračuna in pri gotovinskem poslovanju ne bo obvezna uporaba davčnih blagajn.

Razmerja v višini KD med posameznimi vrstami dejanskih rab se bodo nekoliko spremenila. Na globalni ravni se bo KD do leta 2020 povečal, vendar postopno, z letom 2020 pa se bo na novo preračunal. Poleg tega, da je postopnost vštevanja KD v davčno osnovo na ravni parcel posameznih dejanskih rab zagotovljena že v ZUKD-2, bo v prehodnem obdobju do leta 2019 postopnost na ravni celotnega kmečkega gospodinjstva zagotovljena še v ZDoh-2R.

KAKO IZRAČUNATI NOV KD

Ministrstvo za finance je že pripravilo predlog Uredbe o določitvi lestvic katastrskega dohodka, pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi za obdobje 2017–2019, ki do oddaje tega prispevka še ni bil potrjen na Vladi RS. V nadaljevanju kljub temu objavljamo nekatere podatke o višini KD

kmetijskih in gozdnih zemljišč ter pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, ker predvidevamo, da se dokončni zneski ne bodo spremenili oziroma se ne bodo bistveno spremenili. Iz navedenih podatkov si lahko izračunate, koliko bo znašal KD vsakega zavezanca za dohodnino iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in kolikšen bo dohodek celotnega kmečkega gospodinjstva. Glede na to, da so v javnosti mnogi razglašali, za koliko se bodo z novim ZUKD-2 povečala davčna bremena kmetov, se lahko sami prepričate, kakšna bo višina KD v vašem primeru. Ob tem poudarjamo, da predstavlja KD v spodnjih razpredelnicah 100-odstotni znesek KD na hektar posamezne vrste dejanske rabe zemljišč, v prehodnem obdobju pa se bo v davčno osnovo všteval le manjši delež tega zneska, in sicer v letu 2017 le 40 %, v letu 2018 le 55 % in v letu 2019 le 75 %. Zneski v razpredelnicah torej predstavljajo KD za leto 2020, ko naj bi se ta pripisal v 100-odstotnem deležu, a kot že rečeno, za leta od 2020 do 2022 se bo KD na novo preračunal in bo glede na vrednost pridelave v pred-

KD glede na rastiščni koeficient in bonitetne točke:

Rastiščni koeficient	KD 2017	KD 2020
1	0,08	0,20
2–3	2,40	6,00
4–5	4,80	11,99
6–7	6,80	16,99
8–9	8,00	19,99
10–11	9,19	22,98
12–13	11,19	27,98
14–15	13,59	33,98
16–17	15,99	39,97

Boniteta	KD 2017	KD 2020
0–10	2,01	5,02
11–20	4,82	12,06
21–30	6,83	17,08
31–40	8,04	20,10
41–50	9,24	23,11
51–60	11,25	28,13
61–70	16,08	40,19
71–80	20,10	50,24
81–90	24,12	60,29
91–100	32,15	80,38

hodnem petletnem obdobju po vsej verjetnosti nižji. KD v spodnjih razpredelnicah je izračunan na podlagi petletnega povprečja za leta od 2010 do 2014.

Lestvici KD gozdnih zemljišč za 2017 in 2020 v evrih/ha

KD gozdnega zemljišča se določi kot seštevke KD glede na rastiščni koeficient in KD glede na boniteto zemljišča.

Na območjih posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi bo KD še dodatno zmanjšan. Območja posebnih režimov za kmetovanje so:

- aluvialni vodonosniki z vodovarstvenim režimom na državnem nivoju, **R-A** (Apaško polje, Dravsko-Ptujsko polje, Maribor-del, Selniška dobrava, Ljubljansko polje, Šmartno ob Paki, Jezersko),
- kraški vodonosniki z vodovarstvenim režimom na državnem nivoju, **R-K** (Rižana),
- gozdni rezervati oziroma gozdovi s posebnim namenom brez ukrepanja, **G-REZERVAT**,
- varovalni gozdovi, pri katerih je v gozdnogospodarskih načrtih določen možni posek, **G-VAR-MP**,
- varovalni gozdovi, pri katerih v gozdnogospodarskih načrtih ni možnega poseka, **G-VAR-NP**,
- gozdovi, ki so zaprti po predpisih, ki urejajo pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest, **G-ZAPRT**.

Odstotki zmanjšanja KD za zemljišča znotraj območij posebnih režimov

	Območja posebnih režimov					
	R-A	R-K	G-REZERVAT	G-VAR-MP	G-VAR-NP	G-ZAPRT
Kmetijsko zemljišče brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe	40	40	0	0	0	0
Hmeljišče	70	70	0	0	0	0
Trajne rastline na njivskih površinah	70	70	0	0	0	0
Vinograd	5	100	0	0	0	0
Matičnjak	40	40	0	0	0	0
Intenzivni sadovnjak	5	50	0	0	0	0
Oljčnik	5	50	0	0	0	0
Ostali trajni nasadi	5	100	0	0	0	0
Plantaža gozdnega drevja	0	0	0	0	0	0
Gozd	0	0	100	75	100	75

Če po podatkih zemljiškega katastra posamezno območje posebnega režima za kmetovanje prekriva vsaj 40 % površine parcele, se šteje, da je parcela v celoti v območju posebnega režima za kmetovanje.

V predlogu uredbe pa še ni vključen predlog KGZS, da se znižanje uveljavi tudi za površine gozdov na območjih NATURA 2000.

»MAG. NEVA PAJNTAR

Trošarine: od nič do sto odstotkov

Novosti na področju trošarin za alkoholne pijače, ki jih prinaša nov zakon

S 1. avgustom 2016 se je začel uporabljati nov Zakon o trošarinah (ZTro-1), ki prinaša pomembne novosti predvsem na področju opredelitve malih proizvajalcev alkoholnih pijač in načina plačevanja trošarine. Za male proizvajalce žganja, ki imajo v lasti kotel za kuhanje žganja, se uporaba novih določil s tega področja prenese na 1. januar 2017.

Ministrstvo za finance je že oktobra 2015 v javno obravnavo posredovalo predlog novega Zakona o trošarinah (ZTro-1). Cilji predloga zakona so bili posodobitev, vsebinska prenova, odprava administrativnih ovir, odprava nejasnosti, ki so se pokazale pri izvajanju predpisa v praksi, ter uskladitev določb z evropskimi direktivami, predvsem z Direktivo Sveta 92/83/EGS o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače. Na področju kmetijstva so najpomembnejše spremembe pri trošarinah za vino in žgane pijače.

VIŠJE MEJE ZA MALE PROIZVAJALCE

Mali proizvajalci vina so odslej opredeljeni kot osebe, ki imajo v lasti ali uporabi vsaj 0,1 hektar vinograda (doslej je bila meja 0,05 hektara) in največ 20 hektarov ter iz lastnega grozdja letno pridelajo največ 100.000 litrov vina. Priznana lastna raba vina znaša 600 litrov na gospodinjstvo (in ne več 240 litrov na odraslo osebo) in zanjo ne velja obveznost prijave in obračunavanja trošarine. Trošarina za vino ostaja 0 evrov za 1 hektoliter vina. Če bo uzakonjena

trošarina višja od 0 evrov, bodo imeli mali proizvajalci administrativno ugodnost, da bodo lahko vložili obračun trošarine za vino do 25. februarja tekočega leta za preteklo leto. Če za določeno leto ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine, poročanje ni potrebno. Bistvena in dolgo pričakovana je tudi novost, da lahko mali proizvajalec vina pridobi dovoljenje davčnega organa, da odpremlja vino v režimu odloga osebi v drugi državi članici z elektronskim trošarinskim dokumentom (EMCS) v računalniško podprtem sistemu. Carinski urad bo izdajal EMCS v imenu proizvajalca.

TROŠARINA ZA VSE ŽGANJE

Novi zakon področje žganjekuhe usklajuje z Direktivo Sveta 92/83/EGS in ne dopušča več razlikovanja med proizvodnjo v tržne namene in za osebno porabo (ki je bila doslej določena v letni višini do 500 litrov žganja na proizvajalca). To pomeni, da bodo vse proizvedene količine zapadle pod obveznost plačila trošarine, ki za male proizvajalce znaša 50 % splošno veljavne, ki je pri nas določena v višini 1.320 evrov za 100 % prostorninske vsebnosti alkohola za hektoliter etilnega alkohola.

Mali proizvajalec žganja je po novem opredeljen kot oseba, ki proizvede do 150 litrov 100 vol. % alkohola, medtem ko Direktiva Sveta 92/83/EGS malim žganjarnam dopušča proizvodnjo do 10 hektolitrov čistega alkohola.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo si prizadevali, da bi bila pri nas priznana količina tolikšna, kot jo dopušča evropska direktiva, vendar je Ministrstvo za finance taki rešitvi nasprotovalo z argumenti, da bi to predstavljalo nelojalno konkurenco industrijski žganjekuhi, da predlogu za »davčne odpustke« nasprotujejo druge nevladne organizacije in predvsem zdravstvena stroka. Proizvajalec, ki bo presegel 150 litrov čistega alkohola, bo torej s celotno količino zapadel pod 100-odstotno trošarino. Mali proizvajalec žganja obračuna trošarino za davčno obdobje, ki traja od 1. maja preteklega leta do 30. aprila tekočega leta. Obračun mora predložiti do 31. maja za preteklo davčno obdobje, plačati pa najkasneje do 30. junija. Davčni organ ob prejemu obračuna trošarine malega proizvajalca vpiše v evidenco trošarinskih zavezancev, s čimer se ukinja obveznost prijave ali pečat-

tenja kotla. Obračuna z ničelno trošarino ne bo potrebno vlagati. Po uveljavitvi novega zakona mali proizvajalec žganja prvič vloži obračun trošarine za obdobje od 1. januarja 2017 do 30. aprila 2017. Malemu proizvajalcu žganja, ki ima v letu 2016 v lasti ali uporabi kotel za kuhanje žganja, bo davčni organ odmeril trošarinsko obveznost v skladu z doslej veljavnim zakonom z odločbo do 30. aprila 2017.

NOVOSTI TUDI PRI PIVU

Mali proizvajalec piva je oseba, ki v koledarskem letu proizvede največ 20.000 hektolitrov piva. Lastna raba, za katero ni obveznosti prijave in obračunavanja trošarine, je 500 litrov piva na gospodinjstvo. Trošarino do te količine plača v 50-odstotnem znesku od splošno veljavne višine, ki znaša 12,10 evrov za 1 vol. % alkohola za en hektoliter piva. Davčno obdobje je koledarski mesec. Obračun je potrebno predložiti do 25. dne naslednjega meseca in plačati do zadnjega dne v tem mesecu.

»MAG. NEVA PAJNTAR

Pri povrnitvi dela trošarine za energente za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije je po novem določeno, da so do vračila upravičeni tudi lastniki ali upravljavci gozdov, ki v registru niso nujno vpisani kot nosilci kmetijske gospodarstva. Delež povračila je 70 %, kot doslej se obračunava na podlagi dejanske rabe in največ do višine normativne rabe.

Priložnosti za naložbe

Še do 7. septembra odprta dva javna razpisa za podporo naložbam v kmetijska gospodarstva

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ima trenutno odprta še dva javna razpisa (v nadaljevanju JR) iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 za podukrep 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva. To sta JR 2 in 4, medtem ko je bil 1. JR zaprt že maja, 3. JR za naložbe na vodovarstvenih območjih pa je bil sredi julija razveljavljen in bo ponovno objavljen predvidoma jeseni.

Predmet podpore 2. JR **Naložbe kmetijskih gospodarstev, namenjene izvajanju tehnoloških izboljšav na področju higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu ter znižanju stroškov pridelave** so tehnološke posodobitve hlevov za rejo domačih živali, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila, ureditev greznic in čistilnih naprav ter kot kolektivne naložbe nakup kmetijske mehanizacije in strojne opreme.

Predmet podpore 4. JR **Naložbe kmetijskih gospodarstev, namenjene prilagoditvi na podnebne spremembe** je nakup in postavitve mrež proti toči, nakup in postavitve rastlinjakov in pripadajoče opreme, ureditev trajnih nasa-

dov, ureditev zasebnih namakalnih sistemov in postavitve namakalne opreme ter naložbe v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije.

Majhne naložbe so do vključno 15.000 evrov skupne priznane vrednosti. Enostavne naložbe so nad 15.000 evrov in do vključno 200.000 evrov, zahtevne naložbe pa nad 200.000 evrov skupne priznane vrednosti. Za majhne naložbe poslovni načrt ni potreben. Poslovni načrt za zahtevne naložbe mora temeljiti na dejanskih podatkih davčnega računovodstva ali FADN knjigovodstva. Če kmetija vodi računovodstvo ali FADN knjigovodstvo, mora poslovni načrt temeljiti na teh podatkih tudi za enostavne naložbe.

Vlagatelji morajo ob oddaji vloge izpolnjevati vrsto splošnih pogojev (kot npr. dosegati najmanj predpisan prihodek, razpolagati s predpisanimi polnovrednimi delovnimi močmi, imeti poravnane vse davčne obveznosti do države ...) in posebnih pogojev (kot npr. zadostne površine oziroma število živali za kolektivno naložbo). Vloga mora dosegati predpisano vstopno mejo točk v skladu z objavljenimi merili. Odobrene bodo tiste ustrezne in popolne

vloge, ki bodo dosegale višje število točk, in sicer do porabe razpisanih sredstev.

Višina upravičenih stroškov je omejena s katalogom stroškov, če določene vrste naložbe ni v katalogu, pa z najugodnejšo od treh priloženih ponudb. Stopnja javne podpore je 30 % upravičenih stroškov in se poveča za dodatnih 5 % v primeru območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, za 5 % za vlagatelje, ki uveljavljajo kmetijsko okoljske podnebne ukrepe, za 10 % za naložbe socialnih podjetij, za 10 % za naložbe na problemskih območjih, za 15 % za kolektivne naložbe in 20 % za naložbe mladih kmetov. Stopnje podpore se seštevajo, vendar ne morejo pre-

seči 50 %. Najnižji znesek podpore je 2.000 evrov, najvišji pa je v celotnem programskem obdobju 500.000 evrov za kmetije in mikropodjetja ter 1.750.000 evrov za mala, srednja in velika podjetja.

Več lahko preberete na spletni strani MKGP: http://www.mkgp.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/

Kmetijski svetovalci so na vseh kmetijsko-gozdarskih zavodih pripravili predstavitev za potencialne vlagatelje, kjer zainteresirani lahko dobite vse potrebne informacije glede možnosti kandidiranja in potrebnih dokumentov za pripravo vlog in poslovnih načrtov.

Seznam info točk Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za ukrepe Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 najdete na spletni strani www.kgzs.si ali pri svojem kmetijskem svetovalcu.

»MAG. NEVA PAJNTAR

Preglednica 1: Datum objave JR, datum začetka vnosa vlog, rok za oddajo vlog in višina razpisanih nepovratnih sredstev.

JR	Datum objave	Vnos vloge od	Rok za oddajo vlog	Razpisana nepovratna sredstva (evr)		
				Majhne naložbe (samo za kmetije)	Enostavne in zahtevne naložbe fizičnih oseb (razen s. p.)	Enostavne in zahtevne naložbe s. p. in pravnih oseb
2. JR	10. junij	4. julij	7. sept.	1.000.000	24.000.000	15.000.000
4. JR	24. junij	18. julij	7. sept.	500.000	5.000.000	4.500.000

SKP in slovensko kmetijstvo

Stališče Sveta za kmetijstvo in razvoj podeželja Republike Slovenije ob razgovoru s komisarjem za kmetijstvo in razvoj podeželja Philom Hoganom

KGZS je ob obisku evropskega komisarja pripravila predlog stališč, ki ga je Svet za kmetijstvo in razvoj podeželja RS z manjšimi popravki tudi sprejel in poslal evropskemu komisarju, vsem članicam EU in drugim. Stališče objavljamo v celoti.

Svet za kmetijstvo in razvoj podeželja RS, ki vključuje ključne nevladne organizacije agroživilstva, pozorno spremlja in sodeluje v razpravah o razvoju Skupne kmetijske politike (SKP) v prihodnje, saj izjemno pomembno vpliva tudi na slovensko kmetijstvo in podeželje. Zato **pričakujemo v prihodnje nadaljnjo krepitev SKP in nadaljnje odzivanje na izzive**, s katerimi se srečuje agroživilstvo in podeželje. Hkrati pričakujemo dovolj prožnosti, da bomo tudi v prihodnje lahko reševali **posebne razvojne potrebe posameznih regij in panog**.

Globalizacija, tržno cenovna nihanja, podnebne spremembe za slovensko kmetijstvo, ki je:

- majhno po obsegu,
- z velikim deležen gorskih območij,
- razgibanim reliefom,
- majhnim deležem njivskih površin,
- velikim deležem območij NATURA 2000

in ima:

- razdrobljeno posestno strukturo,
  - majhen delež profesionalnih kmetij,
  - neugodno starostno in izobrazbeno strukturo kmetij,
  - šibko pogajalsko moč v agroživilski verigi,
- pomenijo velik izziv za do-

seganje strateških usmeritev, ki smo jih sprejeli v Sloveniji.

V nadaljevanju izpostavljam osem pomembnih vprašanj sprememb SKP v prihodnje:

1. Zaradi vsega omenjenega in mehanizma proizvodne nevezanosti se v Sloveniji soočamo z ekstenzifikacijo proizvodnje, prepočasno koncentracijo kmetijskih zemljišč, zaostajamo pri izkoriščanju potencialov, izgubljam delovna mesta in ne sledimo v zadostni meri vsem načelom trajnostnega koncepta razvoja. Po našem mnenju je potreben zelo jasen ponoven razmislek, ali je sedanji koncept neposrednih plačil pravi odgovor na izzive v prihodnje.

2. Ohranjanje kmetovanja na območjih z naravnimi in drugimi omejitvami (ANC) mora tudi v prihodnje imeti pomembno težo pri ukrepih. Ne želimo prevelikih in dodatnih omejitev, s katerimi bi spreminjali razmerje med njivskimi površinami in travinjem, želimo ohraniti posejlenost, pa tudi spodbujanje proizvodnje na območjih, ki obsegajo večino slovenskih kmetijskih površin.

3. Velika koncentracija trgovine in moč višjih členov v agroživilski verigi ter po našem mnenju prešibek odgovor mehanizmov SKP na to imajo na majhno ekonomijo negativne posledice. Politika spodbujanja lokalne trajnostne samooskrbe se mora krepiti še naprej in zagotavljati tudi rast konkurenčnih agroživilskih verig. Vsi de-

ležniki vzdolž prehranske verige morajo imeti možnost za doseganja stabilnih in dostojnih prihodkov, saj je to edini način za razvoj dejavnosti.

4. Nihanje cen kmetijskih proizvodov in druga rastoča tveganja ne omogočajo stabilnosti proizvodnje, zato je iskanje učinkovitejših ukrepov, ki bodo prilagojeni tudi za manjše proizvajalce, pomembno. Krepitev je potrebno mehanizme, ki podpirajo male proizvajalce pri vstopu na trg. Ob tem naj poudarim, da ne podpiramo sprejetja čezatlantskega trgovinskega sporazuma TTIP, ki bi zaradi prevelikih razlik v naravnih in tehnoloških pogojih ogrozil evropskega in slovenskega kmeta in standarde na področju pridelave in predelave hrane.

5. Glede na visoko stopnjo biodiverzitete pri nas in občutljivo naravno okolje pričakujemo ukrepe, ki ne bodo administrativno zahtevni, temveč ciljno in uravnoteženo naravnani v smeri spodbujanja pridelave in ohranjanja naravnih virov. Spodbude bodo morale podpirati uvajanje okolju prilagojenih načinov tržno usmerjenega kmetovanja. Ugotavljamo, da zaostritev okoljskih kriterijev nujno ne vodi v več okolja in varstva narave, zagotovo pa vodi v manj kmetijstva in manj vitalnih kmetij.

6. Znanje je ključni dejavnik razvoja, zato podpiramo krepitev dejavnosti, ki spodbujajo prenos znanja in inovacij, upo-

rabne rezultate raziskav za prakso in močno vlogo kmetijskega svetovanja, zato je pomembna nadaljnja krepitev že uveljavljenega sistema kmetijskega svetovanja.

7. Socialno uravnotežen razvoj podeželja in mehanizmi, ki bi to zagotavljali, še vedno niso v zadostni meri upoštevani. To je še posebej pomembno za dejavnejši medgeneracijski prenos upravljanja kmetij, saj so mladi, ki se bodo dejavno vključili v kmetovanje, za nas ena od ključnih prioritet. V tej luči bi lahko ponovno odprli vprašanje ukrepa zgodnjega upokojevanja kmetov.

8. Vedno tudi opozarjamo na nujnost manjše administrativne obremenitve proizvajalcev hrane in podpiramo vaša prizadevanja za nadaljnje iskanje rešitev v tej smeri.

Zaključili bi, da je SKP pomembna politika, brez katere ne bo vitalnega kmetijstva in podeželja v Sloveniji, ki pa jo je potrebno v večji meri prilagoditi realnim možnostim za posameznike na podeželju, še posebej kmete. Slovensko kmetijstvo namreč pod pogoji sedanje SKP zaostaja, ker prepočasi raste in se razvija. Evropa je raznolika, so območja in okolja, in to velja tudi za Slovenijo, kjer je potrebno na novo odkriti razvoj v vsem njegovem pomenu.

Pripisovanje fiktivnega dohodka je protiustavno

Pripisovanje 75 odstotkov minimalne plače pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ni v skladu z ustavo

S sprejetjem Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v letu 2010 je zakonodajalec prenovil sistem pridobitve pravic iz javnih sredstev. Sprememba zakonodaje na tem področju je kmete, ki so hkrati kmečki zavarovanci (to so osebe, ki so v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za starševsko varstvo vključene na podlagi opravljanja kmetijske dejavnosti), izenačila z osebami, ki samostojno opravljajo dejavnost, in tako tudi za njih predvidela pripis fiktivnega dohodka. Na podlagi tega se je kmetom, ko so uveljavljali pravice iz javnih sredstev (otroški dodatek, znižano plačilo vrta, subvencije malice in kosila, državna študentska stipendija ...), pripisalo 75 odstotkov minimalne plače, če so šele pričeli opravljati dejavnost (to je v prvem letu po vključitvi v socialna zavarovanja), oziroma če so njihovi mesečni dohodki znašali manj, kot je znašala bruto minimalna plača.

KMETOV PRIPIS NE BI SMEL BREMENITI!

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) smo uvedbi pripisa fiktivnega dohodka ostro nasprotovali. Takšna ureditev je namreč močno dodatno obremenila slovenske kmete. Kmetijstvo je panoga, ki je najbolj odvisna od (ne)ugodnih vremenskih razmer, cene kmetijskim pridelkom vztrajno padajo in kmetje se srečujejo s plačilno nedisciplino. Vse to, poleg različnega načina

ugotavljanja dohodka v kmetijstvu, vpliva na dohodek vsakega posameznega kmeta. Ne gre pa pozabiti tudi na večpomenško vlogo kmetijstva. Poleg zagotavljanja varne, lokalno pridelane hrane po sprejemljivih cenah in samooskrbe v okviru proizvodne funkcije sta glavni funkciji kmetijstva socialna in okoljska. V okviru slednjih ima kmetijstvo pomembno vlogo pri razvoju in poseljenosti podeželja, uravnoteženem prostorskem razvoju, zagotavljanju trajnostne rabe naravnih virov, ohranjanju videza kulturne krajine, biotske raznovrstnosti ter naravne in kulturne dediščine. Obravnava kmeta zgolj kot osebo, ki stremi k dobičku, torej ni ustrezna. Zato smo na KGZS vse od uvedbe pripisa fiktivnega dohodka prepričani, da kmeta ne bi smel bremeniti.

Toda pristojnega ministrstva (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti) naši argumenti niso prepričali. To je vztrajalo, da se v kmetijstvu z opravljanjem dejavnosti pridobiva dohodek, ta pa odraža materialno stanje posameznika oziroma družine. Zato naj se v primeru, ko posameznik ne dosega vsaj minimalnega dohodka, fiktivno upošteva minimum. Z dohodki, nižjimi od bruto minimalne plače, se po mnenju ministrstva pričakuje, da se bo posameznik prijavil kot brezposelna oseba in iskal drugo zaposlitev. Če kmetijska dejavnost posamezniku ne prinaša niti minimuma, potem se na daljši rok ne bo mogel s tem preživljati in bi si moral

poiskati drugo zaposlitev oziroma se ukvarjati z dejavnostjo, s katero bo dosegal vsaj bruto minimalno plačo.

Pri tem so popolnoma spregledali dejstvo, da kmet sploh ne more biti brezposeln. Zanj namreč ni mogoče določiti trenutka, kdaj se preneha ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo. Še več. Prav iz tega razloga trenutno veljavna zakonodaja kmetu niti ne omogoča vključitve v zavarovanje za primer brezposelnosti, kar pomeni, da kmet nima pravic iz tega naslova (kot je na primer nadomestilo za brezposelnost).

ŠLO JE ZA KRŠITEV USTAVE RS

Upoštevač vse navedeno smo na KGZS ves čas trdili, da je pripis fiktivnega dohodka neustaven. Našim članom, ki so se v konkretnih primerih obrnili na nas za pomoč, smo zato pripravljali redna pravna sredstva – pritožbe in tožbe, katerih končni cilj ni bil le doseči pravico v posameznem primeru, ampak tudi spremembo zakonodaje na Ustavnem sodišču RS. Po ustaljeni ustavno-sodni praksi mora namreč posameznik sprva uporabiti vsa pravna sredstva, preden se za priznanje svojih pravic lahko obrne na Ustavno sodišče RS. Toda več kot očitno je šlo za kršitev človekovih pravic, saj je neustavnost zaznal tudi Varuh človekovih pravic RS, ki je Ustavno sodišče RS neposredno opozoril na to problematiko.

Ustavno sodišče RS je julija letos sprejelo odločitev, da je pripis fiktivnega dohodka v višini

75 odstotkov minimalne plače v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev protiustaven, in zakonodajalcu naložilo, da v roku enega leta Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev popravi na način, ki bo zasledoval odločitev Ustavnega sodišča RS. V obrazložitvi odločitve je Ustavno sodišče RS med drugim navedlo, da je potrebno bistveno enaka dejanska stanja obravnovati enako. Zato ne glede na to, da sicer obstajajo določene razlike v položaju med delavci ter samostojnimi podjetniki in kmeti, to ne more biti razlog za različno obravnavo teh oseb pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Ko gre za ugotavljanje materialnega stanja, je položaj oseb, ki opravljajo dejavnost, v bistvenem enak položaju zaposlenih oseb, zato ni razloga za drugačno ugotavljanje dohodka enih in drugih.

Do ureditve v zakonodaji lahko vsi, tudi kmetje, ki bi jih pripis fiktivnega dohodka še lahko bremenil, dokažejo, da mesečno ne dosegajo 75 odstotkov minimalne plače. Tisti, ki so vlogo za pridobitev pravic iz javnih sredstev že vložili, vendar o vlogi še ni bilo odločeno oziroma odločitev še ni pravnomočna, se smejo sklicevati na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-73/15-28, z dne 7. 7. 2016 in tako dokazati svoje dejanske mesečne dohodke. Našim članom zato sporočamo, da se za pravno pomoč lahko obrnejo na pravno službo KGZS, kjer jim bomo le-to nudili brezplačno.

» URŠKA AHLIN GANZITI

S peticijo do manj škod

S podpisom peticije pokažete, da vam ni vseeno za naše podeželje

Ker so škode po divjadi in zvereh dosegle tako raven, da položaj ni več vzdržen za kmetovalce in tudi za ljudi na podeželju, ki živijo na območjih pojavljanja velikih zveri, se je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije odločila, da pripravi peticijo za zmanjšanje škod po divjadi in zvereh. Lastniki oziroma njihovi predstavniki v sis-

temu, ki obstaja, niso upoštevali pri pripombah, ki jih imajo na način upravljanja tako z divjadjo kot zvermi.

S peticijo želimo doseči, da se začne intenziven dialog s pristojnima ministrstvom za ureditev razmer. Pričakujemo, da se vzpostavi sobivanje z divjadjo in zvermi, tako da bo vzdržno za prebivalce podeželja in

še posebej za kmetovalce. Torej, da bodo škode in konfliktna situacije v sprejemljivih mejah. Želimo, da je upravljanje z divjadjo in zvermi rezultat enakopravnega dialoga med deležniki, ki se jih dotika.

Pozivamo vse, ki vas omenjeni problemi prizadenejo in vam ni vseeno za slovensko

podeželje, da podpišete peticijo. Prosimo vas, da peticijo izrežete in nam jo pošljete, seveda pa lahko peticijo podpišete tudi na izpostavah kmetijske svetovalne službe ali si obrazec za podpis natisnete z naše spletne strani (www.kgzs.si).

ZAHEVE PETICIJE:

- Zahtevamo, da pristojni ministrstvi (MKGP za divjad, MOP za zavarovane vrste) takoj začeta dialog za izboljšanje razmer glede škod po divjadi in zvereh.
- Zahtevamo, da se v upravljanje prostoživečih živalskih vrst vključi tudi lokalne skupnosti.
- Zahtevamo, da se sobivanje s prostoživečimi živalskimi vrstami vzpostavi tako, da bo omogočalo strpno in vzdržno sobivanje, kar danes zagotovo ni.
- Zahtevamo, da odgovornost za sistem varovanja premoženja prevzamejo tisti, ki se zavzemajo za intenzivno varstvo prostoživečih živalskih vrst. Tega bremena ne morejo prevzeti lastniki.
- Zahtevamo, da je sistem upravljanja z divjadjo in zvermi rezultat enakopravnega sodelovanja med različnimi deležniki.

OBRAZEC ZA PODORO PETICIJI ZA ZMANJŠANJE ŠKOD PO DIVJADI IN ZVEREH

Ime in priimek:	Naslov:	Podpis:

S svojim podpisom izražam podporo peticiji **ZA ZMANJŠANJE ŠKOD PO DIVJADI IN ZVEREH**.
Podpisan obrazec pošljite na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana.

Odgovor na uvodni članek dr. Ivana Kosa v reviji Lovec, št. 7–8/2016

Dr. Ivan Kos v članku z naslovom **Upravljanje z divjadjo – smo na razcepju?** kritizira dogajanja v zvezi s sprejemanjem letnih lovsko upravljaljskih načrtov, poleg tega tudi Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, njeno delo, pa tudi dogajanja v zvezi s peticijo za zmanjšanje škod po divjadi in zvereh.

Prvi del članka je odziv na dopis, »sporno navodilo« ministristva (MKGP), načrtovalcem lovsko upravljaljskih načrtov, v katerem je za določena lovsko upravljaljska območja (LUO) ali dele LUO zahtevalo povečan odstrel za posamezne živalske vrste. Avtor govori, da je bilo to narejeno »kar tako, malo na počez«! Ali res? Morda pa odziv nekaterih načrtovalcev na povečane težave zaradi divjadi ni bil zadosten. Morda načrtovalci niso dovolj upoštevali socialnega momenta v okolju, zato je glede na nezadovoljstvo ljudi na območjih s povečanimi škodami moralo posredovati tudi ministristvo. Morda je sporno tudi to, da morajo biti načrtovalci na ZGS lovci. Posledično tako trendi načrtovanja zaidejo v določeno smer oziroma načrtovanje ni neodvisno. Enostransko obravnavo jim omogoča tudi zakonodaja, saj morajo osnutek načrta predhodno uskladiti le z OZUL-i. Lastniki zemljišč in drugi pridejo na vrsto s pripombami šele v zadnji fazi, fazi predstavitve načrta. Njihove pripombe se do zdaj večinoma niso upoštevale, kar je poglaviti razlog, da se predstavitev ne udeležujejo več. Ali je bilo res navodilo ministristva narejeno »kar na počez«? Dejstvo je in ne »anekdotičen podatek«, da so se ključne populacije par-

kljarjev v zadnjem obdobju povečale, posledično pa tudi njihov vpliv na okolje.

V članku očitno izstopa avtorjevo strokovno samopoveščevanje, vsi ostali pa govorijo »ljudske neumnosti« preko čustev, ki jih narekujejo naši predkamenodobni možgani. Čutiti je globoko prizadetost, da je nekdo presekala enostranski pogled (kar vsebina članka zagotovo je) na težave z divjadjo. Njegov odziv je ravno takšen, kot ga opisuje za druge: »čustven, obremenjen z določenimi nevronskimi mrežami kot odziv na neko drugačno okolje«. In dr. Kos ter ostali posamezniki se morajo zavedati, da obstaja tudi drugačno okolje, ki ga divjad in zveri zadevajo na drugačen način kot njega (ne prinašajo mu dohodka kot njemu (njim), ampak mu ga uničujejo). Zato podpiramo takšna ravnanja MKGP in jih imamo za legitimna, edino kar je, je, da bi morali poseči na ta način že mnogo prej. Seveda pa bi bilo vedno najbolje, da bi bilo upravljanje dogovorjeno z enakopravnim dialogom vseh, ki jih divjad zadeva.

In če si je MKGP zadalo za strateški cilj povečanje samoskrbe s hrano, je logična posledica, da je potrebno določene ukrepe prilagoditi temu cilju. Velika številčnost divjadi in pridelava hrane pa ne gresta prav z roko v roki.

Eno od temeljnih načel v slovenskem gozdarstvu je sonaravno gospodarjenje z gozdovi. Dejstvo je, da je na območjih z veliko številčnostjo divjadi pomlajevanje s ključnimi drevesnimi vrstami (javor, jelka) zelo oteženo ali celo onemogočeno.

V drugem delu uvodnika pa se avtor dr. Kos obregne ob dejavnosti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Kar tako »na počez« pravi, da »v zadnjem času žal od strokovnega dela (KGZS) ne vidi ne duha ne sluha«, da pa potekajo na zbornici aktivnosti, »ki z manipulacijo vnašajo med ljudi sovraštvo, nestrpnost in zmanjšujejo kakovost bivanja v iskanju nekkih »podivjanih sovražnikov«. Moti ga demokratično zbiranje podpisov v podporo peticiji za zmanjšanje škod po divjadi in zvereh. Obenem pa se mu ne zdi nič sporno, da se zbirajo v njegovih vrstah podpisi za zmanjšanje odstrela jelenjadi in na drugi strani tudi podpisi za prepoved odstrela volkov. Sprašuje se, »kaj je pravzaprav cilj delovanja takih organizacij«.

Avtorja vljudno vabimo na zbornico, da ga natančno seznanimo z vsemi aktivnostmi, mu predstavimo naše »strokovno« delo in pojasnimo osnovno poslanstvo zbornice, to je zastopanje interesov lastnikov kmetijskih zemljišč in gozdov.

In interes lastnikov kmetijskih gozdov in zemljišč, vsaj tistih, ki jim kmetijska ali gozdarska dejavnost pomenita poglaviti vir preživetja, je, da populacije divjadi in zveri niso tako številčne, saj jim predstavljajo veliko oviro pri opravljanju dejavnosti in bivanju. Priča smo opuščanju kmetovanja, velikokrat je med ključnimi vzroki preštevilčna divjad in zveri oziroma škode od njih. Že tako demografsko revna območja se še naprej praznijo in zaraščajo. Ali bomo na ta način povečali prehransko varnost v državi in ohranili kulturno krajino?

Lastniki zemljišč so do škod po divjadi in zvereh zelo tolerantni, celo preveč, saj škode prijavljajo šele, ko le-te gredo čez razumno mejo. Škod v gozdovih praviloma sploh ne prijavljajo. Tako so bili »naučeni« že v preteklosti, ko je bilo lovstvo država in državi in lastniki niso imeli nobene besede pri upravljanju z divjadjo in zvermi. No, pa saj danes ni dosti drugače. Prva sprememba se je zgodila s spremembo Zakona o divjadi in lovstvu, ko je načrtovanje prevzel Zavod za gozdove Slovenije. Lovske vrste je razburkala tudi zahteva velikih lastnikov po vrnitvi lovske pravice.

Saj dokler ni bilo težav oziroma so bile znosne, so bili ljudje tiho. Ko pa so se težave glede škod stopnjevale do te mere, da jih lastniki niso pripravljene več tolerirati, so pač povzdignili glas. Aktivnosti KGZS glede peticije so samo logična posledica nezadovoljstva znanega števila članov KGZS, ki so zahtevali, naj za božjo voljo že stori kaj za izboljšanje razmer. KGZS je že dolgo pozivala pristojne k ukrepanju za izboljšanje razmer, pa smo velikokrat naleteli na gluha ušesa. In preostala nam je samo še demokratična pravica peticije.

Takšno početje zbornice je »odgovorno do nas samih, družbe in naših zanamcev«, saj želimo ohraniti kulturno krajino z visoko stopnjo biodiverzitet, obenem pa povečati prehransko varnost države.

Zbornični urad

Dober temelj za prihodnost mladih kmetov

S podpisom načrta dela z mladimi kmeti bo možno tesnejše sodelovanje med podeželsko mladino, zbornico in kmetijskim ministrstvom

V drugi polovici julija so na kmetiji Ostanek Heric v Velikih Pecah, nedaleč od Šentvida pri Stični, predsednik Zveze slovenske podeželske mladine (ZSPM) **Rok Damijan**, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) **Cvetko Zupančič** in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **mag. Dejan Židan** podpisali dogovor o izvedbi akcijskega načrta dela z mladimi kmeti v obdobju 2016–2020. Gre za načrt dela z mladimi kmeti v obdobju 2016–2020, ki ga je pripravljala skupina s strani MKGP, KGZS in ZSPM poimenovala »Od mladega kmeta do skrbnega gospodarja«.

Akcijski načrt dela z mladimi kmeti je enkratna priložnost, da se skupaj z mladimi kmeti s pomočjo aktivnosti, ki jih predvideva načrt, oblikuje okolje, ki bo za vse deležnike ustvarjalno in spodbudno. Akcijski načrt želi omogočiti prijaznejše okolje in vzbuditi med mladimi kmeti večjo zavest o pomembnosti njihovega poklica, ki je hkrati tudi poslanstvo.

Uvodoma je predsednik ZSPM **Rok Damijan** povedal: »ZSPM je pri pripravi načrta prevzela vlogo vodenja pripravljalne skupine. Zavedali smo, se da je to naša naloga, in mladim kmetom tako pokazali resnost, da so pri izvajanju programa naša prioriteta. Tako kot morata potrošnik in pridelovalec vzpostaviti zaupanja vreden odnos, moramo mi kot nacionalna mladinska orga-

Podpisniki in pripravljavci dogovora

nizacija, ki zastopa mlade kmete, okrepiti to zaupanje. Akcijski načrt je strateški korak k skupnemu cilju«.

Svoje izkušnje in prepreke, ki jih je pri zagonu zelenjadarске pridelave in predelave, razvoja dopolnilne dejavnosti in kandidiranja na razpis mladi prevzemniki imela **Damjana Ostanek Heric**, ki je gostila dogodek, je strnila v misel, da je veliko birokratskih ovir, ki zavirajo razvoj kmetij. Tako je imela precej težav tako pri samozaposlitvi kot pri zaposlitvi delovne sile na kmetiji, vsekakor pa se brez prenosa znanja s starejših na mlajše in dobrih medsebojnih odnosov kmetija ne more razvijati.

Pred podpisom je predsednik KGZS **Cvetko Zupančič** izpostavil, da je sodelovanje med KGZS, ZSPM in krajevnimi društvi podeželske mladine zelo tesno in da ima že zelo dolgo tradicijo. »Nepogrešljiva je pomoč kmetijskih svetovalcev in svetovalcev pri delovanju društev podeželske mladine po vsej Sloveniji,

z ZSPM pa dobro sodelujemo še zlasti pri izboru inovativnega mladega kmeta/kmetice, ki v veliki meri prihajajo ravno iz vrst mladih prevzemnikov. Tudi sicer je vloga kmetijske svetovalne službe pri izvedbi ukrepa mladi prevzemniki ključna, saj kar 80 odstotkov vlog pripravijo kmetijske svetovalke in svetovalci. Seveda nudijo tudi nadaljnjo podporo pri pripravi poslovnih načrtov, poročil in kandidiranju na druge razpise,« je povedal Zupančič in zaključil: »Pri pripravi akcijskega načrta je zbornica dejavno sodelovala, saj podpiramo sistematično delo z mladimi in bomo k izvedbi zelo resno pristopili.«

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **mag. Dejan Židan** je ob robu današnjega podpisa spomnil, da je do ideje prišlo na prvem srečanju mladih prevzemnikov letos spomladi na Fakulteti za biosistemsko vede v Mariboru. »Po srečanju na ministrstvu in ustanovitvi delovne skupine je nastal sistematično narejen načrt,

kjer je zelo jasno napisano, kdo je nosilec posameznega ukrepa, kakšni so cilji in kriteriji ter časovno obdobje za doseganje ciljev, vsaka institucija pa tudi določi skrbnika tega dogovora.« Kot je še dejal minister, so pričakovanja od akcijskega načrta velika. »Želimo preboj, ta pa lahko temelji na ljudeh, ki imajo več energije, več znanja, nove tehnologije in več poguma,« je še dejal minister in dodal, da bomo z mladimi ljudmi osebno delali, vsako leto pa pričakujemo preko 300 mladih prevzemnikov. Na vprašanje, zakaj je današnji podpis akcijskega načrta pomemben, pa je minister dejal, da je namen tega predvsem to, da bo mlademu kmetu bolje. »Na ta način bomo v tem obdobju ustvarili skupino do 2000 mladih kmetov, ki bodo na področju prehrane in kmetijstva naredili preboj.« Minister je še zaključil z besedami, da »mora biti trdno zaupanje v družini, da starši predajo kmetijo mladim«.

»MARJAN PAPEŽ

Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP

Konec junija 2016 je v prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije potekal zaključni dogodek projekta Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP.

KGZS je z ustvarjalno zasnovano promocijskih dejavnosti 2015/2016 pod naslovom **Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP** uspešno kandidirala na razpisu Evropske komisije, Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja Podpora za ukrepe za informiranje v zvezi s skupno kmetijsko politiko. S tem smo na KGZS zagotovili dodatna evropska sredstva za del materialnih stroškov in stroškov dela, ki smo jih potrebovali za izvedbo promocijskih dejavnosti med 1. julijem 2015 in 31. junijem 2016.

Zaključke enoletnega dela je vodstvo KGZS predstavilo na novinarski konferenci, ki je potekala konec junija v Ljubljani. Na njej so sodelovali predsednik KGZS Cvetko Zupančič, podpredsednika KGZS Branko Tomažič in Marjan Golavšek ter direktor KGZS Branko Ravnik.

V dvanajstih mesecih je zbornica prek različnih kanalov predstavljala zgodbo kmetijstva in skupne kmetijske politike z izpostavitvijo predsodkov o kmetijstvu, hrani in sami politiki ter njihovim razblinjanjem. Cilj je bil predstaviti in utrditi zavedanje pomena kmetijstva različnim generacijam in javnostim na podeželskih ter urbanih območjih. Pri pripravi in izvedbi različnih promocijskih dejavnosti je šlo za sodelovanje in preplet dejavnosti celotnega sistema KGZS in osmih zavodov, ki delujejo pod njenim okriljem, ter širše. V izvedbo so bili vključeni Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM), Združenje turističnih kme-

tij Slovenije, Mreža za razvoj podeželja, partnerske ustanove v Italiji, Avstriji in Hrvaški, Europe direct točke, številni vrtci in osnovne šole, kmetije, mediji in posamezniki.

Usmeritev nove SKP poudarja pomen okolju še bolj prijaznega kmetovanja, posebno pozornost namenja varovanju okolja, skrbi za dobrobit živali, sonaravnemu kmetovanju in se povezuje s »slow food« načinom življenja. Gre za koncept kakovostne hrane, definirane s tremi med seboj povezanimi načeli: dobro, čisto, pošteno. Več o tem lahko preberete v zbirki **Pridružite se gibanju Slow Food – dobra in zdrava živila za vsakogar**, ki jo je izdala KGZS.

Kar nekaj zanimivih predsodkov o skupni kmetijski politiki, kmetijstvu in hrani smo uvrstili na mobilno razstavo, ki bo med 20. in 25. avgustom gostovala na sejmu AGRA 2016 v Gornji Radgoni (razstavni prostor KGZS v dvorani B).

Številne promocijske dejavnosti zbornice v zadnjem letu so bile izvedene s ciljem približati kmetijstvo splošni javnosti s predstavitev pomena SKP in sporočilom, da nova SKP zagotavlja prehransko varnost, trajnostno kmetovanje in razvoj podeželskih območij ter skrbi za okolju prijazno kmetovanje; mestni populaciji približa-

ti kmetijstvo, ki sledi cilju ponovne proizvodnje hrane, spodbuja kratke verige od njive do mize, ohranja tradicionalno kmetijstvo in namenja posebno pozornost okolju prijaznem ekološkem kmetovanju; mladim v mestu razbliniti predsodek, da »hrana raste v trgovinah«, podeželski mladini predstaviti priložnosti, ki jih SKP prinaša mladim in inovativnim kmetom; povezati se s sosednjimi državami z željo izmenjav izkušenj in povezovanja v smislu: »Mi vsi smo kmetje Evrope – sodelovanje prinaša prednosti vsem. Skupaj gradimo inovativno, trajno in zeleno kmetijstvo«.

Poleg že omenjene mobilne razstave smo v sklopu pro-

Zelena dežela in ostalih medijih. Z namenom približati informacije vsem ljubiteljem spletnih medijev je bila osvežena spletna stran www.zarazvoj-podezelja.si in FB stran <https://www.facebook.com/kmetijstvoinskp/>. **Promocija kmetijstva je potekala na 53 različnih dogodkih:** delavnicah, sejnih, posvetih in dogodkih Podeželje v mestu. Z namenom približati pomen SKP najmlajšim je bil na KGZS **zasnovan koncept delavnic Hrana ne raste v trgovini**, ki smo jih izvajali po vrtcih in šolah.

V KGZS ocenjujemo, da je zgodba o partnerstvu med kmeti in Evropo, ki jo že 53 let usmerja skupna kmetijska politika, dosegla številne posameznike v Sloveniji in širše in jim postala bolj razumljiva. O njej pripovedujejo kmetijski svetovalci, ki so ključni povezovalci med kmeti in usmeritvami politike ter glavni promotorji. Prebivalci Slovenije pa se vedno bolj zavedamo pomena lokalne pridelave in samooskrbe kot tudi pomena povečanja konkurenčnosti evropskega kmetijstva, tako z gospodarskega kot ekološkega vidika.

» TATJANA VRBOŠEK

jekta izdali zbirko projekta, ki je z zanimivo obliko zbudila zanimanje številnih, knjižica **S kmetije za Vas – primeri uspešnega trženja** ter slovensko/angleški knjižici: **Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP** ter **Okusne jedi gostoljubnih ljudi**. Kmetijstvo je bilo predstavljeno v glasilu KGZS Zelena dežela, tedniku Kmečki glas, oddajah

Ukrep, ki ga sofinancira
Evropska komisija
Action co-financed by
the European Commission

Delavnica o SKP na Hrvaškem

S čezmejnim sodelovanjem se uresničuje ideja o skupni kmetijski politiki

Ali so slovenske izkušnje pri uresničevanju skupne kmetijske politike drugačne od hrvaških, kaj imajo skupnega in predvsem kako medsebojna izmenjava izkušenj lahko pripomore k bolj inovativnemu, trajnostnemu in zelenemu evropskemu kmetijstvu, so v torek, 7. junija, v hrvaškem mestu Klanjec nedaleč od slovensko-hrvaške meje ugotavljali udeleženci delavnice o skupni kmetijski politiki. Dogodek je organiziral KGZS

tijski politiki.

Mag. **Zdenka Kramar** iz KGZS – Zavoda Novo mesto je predstavila ključne cilje Programa razvoja podeželja in razloge, zakaj je prišlo do reforme skupne kmetijske politike. »Slovenija je imela v preteklem obdobju na voljo približno dve milijardi evrov, ki smo jih tudi po zaslugi javne službe kmetijskega svetovanja uspeli skoraj v celoti porabiti. S tem denarjem smo povečali konkurenč-

V kasnejši izmenjavi mnenj in izkušenj tako kmetov kot tudi kmetijskih svetovalcev z obeh strani meje je prevladovalo enotno mnenje, da sta Skupna kmetijska politika in Program razvoja podeželja nujna za kmetijstvi obeh držav.

Delavnica, ki jo je povezoval dr. **Milan Husnjak**, se je zaključila z obljubo oziroma dogovorom, da bosta obe svetovalni službi začeli bolj tesno sodelovati in da bosta tudi prek skupnih projektov odpravljali pedsodke o kmetijstvu.

»**ROBERT PEKLAJ**

Trte in vino

Tradicionalni posvet Trte in vino – zakladi Primorske, ki ga organizira KGZS – Zavod Nova Gorica, je priložnost, da se enkrat letno zberejo vinogradniki vinarji iz vseh štirih vinorodnih primorskih okolišev (Goriških Brd, Vipavske doline, Krasi, Slovenske Istre), slovenski vinarji iz zamejstva ter številni strokovnjaki in ljubitelji vina.

Letošnji posvet je bil organiziran v okviru projekta Brez pedsodkov o kmetijstvu in skupni kmetijski politiki AGRI.2015–0228, ki ga izvaja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, katerega cilj je predstaviti pomen kmetijstva različnim generacijam in javnostim na podeželskih ter urbanih območjih.

Tako je na prvi poletni dan, 21. junija, v Hotelu Perla potekala že trinajsta prireditev, za tematiko posveta pa so izbrali in predstavili štiri bele sorte: malvazijo, rebulo, vitovsko grganjo in zeleni sauvignon ter zvrsti iz teh sort, ki so skozi stoletja oblikovale primorsko vinogradništvo in vinarstvo. Posvetili so se tudi novim tolerantnim sortam vinske trte, ki se šele pojavljajo na svetovnem trgu.

Tako kot vsako leto so tudi letos za dobrodošlico poskrbele sladke češnje Sadjarskega centra Bilje in peneca rebula Vinske kleti Goriška Brda. V imenu organizatorjev posveta je zbrane nagovoril direktor KGZS – Zavoda Nova Gorica **Branimir Radikon**. Zbrane so v nadaljevanju pozdravili tudi podžupan Mestne občine Nova Gorica **Marko Tribušon**, predsednik Kmečke zveze iz Trsta **Franc Fabec** in vinska kraljica Slovenije **Sara Stadler**. Na odru so se ji pridružile še vipavska vinska kraljica **Nataša Ferjančič**, vinska kraljica Slovenske Istre **Nika Breznik**, kraljica terana **Kristina Tavčar** in kraljica rebule **Katja Erzetič**.

Kot vsako leto je strokovnim predavanjem sledila vodena degustacija štirih belih vin žlahtnih sort, ki jo je vodila **Tamara Rusjan**, po njej pa prosta degustacija vseh sodelujočih vin, skozi katero so vodili someljeji Društva za razvoj pivske kulture Sommelier Slovenije pod vodstvom **Ivana Peršolje**. Na letošnjem posvetu se je predstavilo 158 vin Primorske dežele, in sicer 50 rebul, 54 malvazij, 25 vin sorte sauvignonasse, 19 vin vitovske grganje in 10 zvrsti. Sodelovali so tudi zamejski vinarji z 21 vini.

»**MARJAN PAPEŽ**

– Zavod Novo mesto v sodelovanju s Svetovalno službo Hrvaške, sofinancirala pa Evropska komisija v sklopu projekta Brez pedsodkov o kmetijstvu in SKP, ki ga izvaja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

Udeležence delavnice je najprej pozdravil župan mesta Klanjec **Zlatko Brlek**, ki je izrazil zadovoljstvo, da lahko gostijo tovrstno srečanje in da upa, da bo takšnih dogodkov še več. Podobno je menil tudi direktor KGZS – Zavoda Novo mesto **Jože Simončič**, ki je poudaril pomen kmeta in kmetijstva v Evropi. S čezmejnim sodelovanjem tako ustanov kot kmetov se s pomočjo Evropske komisije uresničuje ideja o skupni kme-

tijskega kmetijstva, povečali prihodek kmetij in zaposlenost na podeželju,« je še dodala Kramarjeva.

Robert Črep iz Svetovalne službe Hrvaške je primerjal izvajanje Programa razvoja podeželja v obeh državah in ugotovil, da sta si državi podobni, le da imajo na Hrvaškem kmetje na voljo veliko več ukrepov (okoli dvajset). Sicer pa je po njegovih besedah prednost vključenosti Hrvaške v Skupno kmetijsko politiko, da imajo dostop do evropskih trgov in virov financiranja. »Trenutno je Skupna kmetijska politika edina možnost za nadaljnji razvoj hrvaškega in evropskega kmetijstva,« je zaključil Črep.

Previdnost nikoli ni odveč

Bolezen vozličastega dermatitisa lahko prizadene tudi slovenske govedorejske reje, zato je nujna velika previdnost pri uvozu govedu iz drugih držav

Bolezen vozličasti dermatitis ali Lumpy skin disease (v nadaljevanju VD) je bila prvič opisana v Zambiji leta 1929. Do nedavnega je bila omenjena bolezen eksotika za Evropo in se je vseskozi pojavljala le v afriških državah. Za boleznijo zbolili le govedo, prav tako pa bolezen ni zoonoza, torej ne ogroža zdravja ljudi. Povzročitelj bolezni je virus, ki se med govedom in rejami najpogosteje širi s piki insektov (muhe, komarji, klopi...). V letu 2015 so bolezen prvič odkrili v Grčiji, aprila 2016 v Bolgariji in Makedoniji, junija 2016 pa tudi v Srbiji. V Sloveniji do sedaj bolezen ni bila ugotovljena, je pa zelo pomembno, da so rejci v prihodnje pozorni na pojav kliničnih znakov in v pri-

meru suma takoj pokličejo lokalno veterinarsko organizacijo. Vozličasti dermatitis spada med posebno nevarne virusne bolezni, ki jo je potrebno obvezno prijaviti in zatirati.

POTI ŠIRJENJA BOLEZNI

V večini primerov je razlog za vnos virusa vozličastega dermatitisa uvoz okuženih živali. Kot smo že omenili, se virus prenaša z okuženih na neokužene živali s piki insektov med sesanjem krvi. Virus se na daljše razdalje lahko prenese tudi z insekti, ki jih prenaša veterinar. Virus je v okuženi živali prisoten v slini, očesnem in nosnem izcedku ter semenu. Prenese se lahko tudi preko kontaminirane krme ali vode (npr. skupna

krmišča). Obolevnost je v razponu od 1 do 90 % in je odvisna od letnega časa, geografskega pasu in pogostosti stikov med govedu in insekti. Izredno velik pomen ima takojšnje ukrepanje, torej ukrepi že ob prvih znakih naj bi zagotavljali zmanjšanje širjenja bolezni za okoli 90 %.

UKREPI V PRIMERU SUMA, POTRDI TVE BOLEZNI IN CEPLJENJE

Zelo pomemben podatek pri potrditvi suma je ta, da se bolezen pojavlja le pri govedu, ostale živalske vrste, kot so ovce, koze ..., pa v reji ne zbolijo. Za potrditev prisotnosti virusa je potreben odvzem polne krvi, biopsat kože ali del spremenjene kože, odvzete pri poginuli živali, bezgavke in deli pljuč.

Rejec je dolžan vsak sum bolezni nemudoma prijaviti lokalni veterinarski organizaciji. Če veterinar ugotovi, da je sum utemeljen, bodo za to pristojne službe odredile vse potrebne ukrepe za preprečevanje nadaljnega širjenja bolezni in odvzete vzorce za laboratorijsko potrditev virusa VD v reji. Če se bolezen v reji potrdi, je potrebno vse dovzetne živali v reji usmrtiti in trupla neškodljivo odstraniti. V reji je potrebno izvesti tudi raz-

kuževanje in dezinfekcijo, da se prepreči širjenje virusa na druge reje. Strošek zatiranja se krije iz proračuna RS. Če se bolezen že močno širi med rejami, je možno tudi preventivno cepljenje, ki pripomore k zmanjšanju obolevnosti in ekonomske škode. Cepljenje ne prepreči kasnejše usmrtitve tudi teh živali.

Glede na hitro širjenje bolezni je vse napore potrebno posvetiti preventivnim ukrepom, da se bolezen ne ugotovi tudi v Sloveniji. Predvsem veliko mero previdnosti morate rejci posvetiti uvozu živali iz jugovzhodne Evrope, saj se lahko virus prenese z okuženimi živalmi, ki ne kažejo vidnih znakov okužbe, torej so navidezno zdrave.

Upoštevati je potrebno tudi:

- nameščanje zaščitnih mrež ali odvrtačal na okna in vrata, da se zmanjša prisotnost insektov v prostorih, kjer se nahaja govedo,
- vzpostavitev režima paše, da se zagotovi čim manjša izpostavljenost insektom,
- uporabo insekticidov in zaščito goveda z odvrtačalnimi sredstvi,
- zagotovitev napajalnih mest,
- menjavo oblačil in obutve v primeru obiskov na drugih KMG,
- vzdrževanje higiene v objektih.

» ALBERTA ZORKO

KLINIČNI ZNAKI BOLEZNI

- Pojavi se povišana telesna temperatura od 40 do 41,5 °C, solzenje, neješčnost.
- V nekaj dneh se na koži pojavijo vozličaste tvorbe, ki so razporejene po koži celega telesa. Tvorbe se kažejo kot okrogle nabrekli na koži.
- Na sredini vozličev se s časoma pojavijo odprte rane. Rane lahko segajo tudi skozi celotno debelino kože.
- Pojavijo se lahko otečene bezgavke ter oteklina kože.
- Zaznava se povečano slinjenje ter nosni in očesni izcedek zaradi razjed v gobcu in ustni votlini.
- Obolele živali lahko kašljajo, so neješčne, dehidrirajo ter izgubljajo na telesni masi.
- Breje živali abortirajo, rojena teleta imajo lahko razjede na koži, ki so posledica okužbe z virusom vozličastega dermatitisa.
- Obolele živali kašljajo (možnost pljučnice), so neješčne, dehidrirajo in postoma izgubljajo na telesni masi.
- Okužene živali lahko postanejo tako izčrpane, da je zanje edina rešitev usmrtitev.
- Živali se slabo odzivajo na antibiotična zdravila v kolikor so le-ta potrebna.

Označitev drobnice za zakol

Kako identificirati drobnico za trgovanje na območju EU

Sistemi označevanja drobnice so se z razvojem ovčereje in kozjereje stalno spreminjali in dopolnjevali zaradi vedno večjih zahtev po spremljanju živali. Dober in zanesljiv sistem označevanja je nujno potreben segment v reji drobnice, ki omogoča skrbno kontrolo celega tropa, posamezne živali ter omogoča sledenje živali do izvornega gospodarstva. Slovenski rejci so se zahtevam novih sistemov označevanja vedno uspešno prilagajali. Evropska uredba 21/2004, ki predpisuje sistem označevanja in registracije drobnice, rojene po 1. januarju 2010, pa je, pričakovano, povzročila največ težav rejcem, ki prodajajo jagnjeta in kozličce na trge drugih držav članic EU in trge tretjih držav.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 21/2004 in Pravilnikom o identifikaciji in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 75/10, 26/14 in 87/14) morajo biti vse ovce in koze identificirane/označene. Pravila Evropske unije za identifikacijo ovc in koz temeljijo na načelu individualnega spremljanja posamezne živali in vključujejo naslednje elemente: obvezna je označitev drobnice z dvema identifikatorjema:

- PRVI vizualni identifikator: ušesna znamka.
- DRUGI vizualni identifikator: ušesna znamka ali tetovaža.
- DRUGI elektronski identifikator: ruminalni bolus ali elektronska znamka.

Obstajajo še drugi uporabni načini elektronskega označevanja drobnice (injekcijski transponder, elektronska znamka na nožnem traku), ki pa se lahko

uporabljajo le s strogimi omejitvami za trgovanje med DČ. V Sloveniji teh načinov označevanja ne prakticiramo.

PREMAJHNI, DA BI BILO OBVEZNO

Slovenija ni obvezana k elektronskemu označevanju drobnice, ker je stalež manjši od 600.000 glav drobnice. Rejec se za označevanje drobnice z elektronskimi identifikatorji lahko odloči prostovoljno. Pri plemenskih živalih se elektronsko označevanje zdi smiselno, če je na kmetiji instalirana celotna informacijsko-tehnološka oprema in rejcu dejansko poenostavi spremljanje živali na kmetiji. Edino v tem primeru se v celoti izkoristijo prednosti elektronske identifikacije za namen upravljanja z živalmi na gospodarstvu. Elektronski identifikator (komplet vizualne znamke in elektronske znamke oziroma bolusa) stane približno en evro več kot komplet dveh vizualnih znamk in je najdražji način označevanja drobnice. V Sloveniji se je do leta 2016 za označevanje z elektronskimi znamkami poskusno odločilo nekaj rejcev, vendar sistem ni dosegel rezultatov, ki bi kazali na rutinsko uporabo. Večina rejcev v Sloveniji drobnico označuje z dvema vizualnima ušesnima znamkama oziroma v rejah, ki so vključene v rejske programe z eno vizualno ušesno znamko v kombinaciji s tetovažo.

Elektronska označitev pa postane obvezna v trenutku, ko slovenske ovce (jagnjeta) ali koze (kozličci) vstopijo v sistem trgovine na območju držav EU.

Odstopanj pri označevanju v tem primeru ni, tudi če gre za trgovanje z zelo mladimi jagnjeti ali kozlički. Vsa drobnica, rojena po 1. januarju 2010, ki vstopa v trgovanje med državami članicami EU ali tretjimi državami, mora biti označena z dvema identifikatorjema, z ušesno znamko v levem ušesu in ruminalnim bolusom ali elektronsko ušesno znamko v desnem ušesu, ki imata natisnjeno identično številko, kot je na vizualni ušesni znamki. Vsa drobnica, ki je namenjena za trgovanje v EU in ni označena, kot je zgoraj opisano, se pred premikom dodatno označi ali preoznači. Jagnjet in kozličev ne označujemo z ruminalnim bolusom, ker še nimajo dovolj razvitega vampa, kamor se lahko apliciran ruminalni bolus pravilno ugnezdi. Zato jagnjeta in kozličce označujemo z elektronsko znamko.

V državah EU in v tretjih državah, kjer je stalež drobnice nad 600.000 glav, je z letom 2010 postalo označevanje z elektronskimi znamkami obvezno (izvzeta so klavna jagnjeta do starosti 12 mesecev). Zahteve po elektronskem označevanju se v zadnjih letih zaostrujejo. V Angliji morajo biti vsa klavna jagnjeta, rojena po 1. januarju 2015, označena z eno elektronsko znamko. Od poletja 2015 naprej se v angleških klavnih lahko zakolje samo drobnica, ki je elektronsko označena.

TEŽAVE PRI PRODAJU V ITALIJO

Slovenija je pri trgovanju z drobnico med DČ najbolj aktivna v času pred velikonočni-

mi prazniki, ko italijanski kupci kupujejo jagnjeta in kozličce, predvsem lahka, sesna jagnjeta, težka 12-15 kg. To so jagnjeta in kozličci mlečnih pasem (bovska, oplemenjena bovška ovca, istrska pramenka, slovenska srnasta in slovenska sanska koza), ki so sezonsko plodne in imajo jagnjitve/jaritve koncentrirane v pomladanskem obdobju (januar-april). Jagnje/kozlič je pogoj za začetek laktacije, vendar pri mlečnih pasmah ni najpomembnejši pri ustvarjanju dohodka na kmetiji. Rejci želijo mladiče čim prej odstavit in prodati ter začeti z molžo in predelavo mleka v sir in druge mlečne izdelke, ki jih lahko ponudijo trgu in jim prinašajo večji del dohodka. Poleg jagnjet/kozličev mlečnih pasem se v času pred veliko nočjo poveča odkup jagnjet mesnih pasem, ki so nekoliko težja.

Ker so zgoraj omenjene pasme avtohtone in tradicionalne ter vključene v rejske programe za posamezne pasme, je v skladu z določili rejskega programa obvezno označevanje novorojenih mladičev zaradi zagotavljanja točnosti porekla. Rejci označijo novorojena jagnjeta/kozličce takoj po rojstvu oziroma najkasneje v 48 urah po rojstvu. Označujejo z vizualnimi rodovnimi znamkami ali s SIŠ plus znamkami, ki zagotavljajo sledljivost živali. Takoj po rojstvu mladiča se še ne ve, ali bo mladič namenjen za zakol ali odbran za nadaljnjo rejo. Če se rejec odloči, da bo mladiča prodal za zakol v Italijo, ga mora na novo označiti (preoznačiti) z elektronsko ušesno znamko. Ob tem nastanejo stroški za delo in elektronsko

znamko, ki se na nobeni ravni odkupa ne odčitava s pomočjo čitalcev, ki bi olajšali in skrajšali postopke nakladanja in klanja. V tem primeru prednost elektronskega označevanja ni izkoriščena na nobeni ravni odkupa. V dveh do treh dneh postane taka znamka zgolj e-odpadek v kontejnerju.

O SMISELNOSTI OZNAČITVE ŽIVALI ZA ZAKOL

Že v letu 2010 smo se spraševali o smiselnosti označevanja jagnjet/kozličev za zakol z elektronskimi ušesnimi znamkami. Živali so označene z elektronsko ušesno znamko samo za dan do dva oziroma samo zato, da se za pošiljko izdela certifikat za trgovanje na območje EU. Pri natojarjanju živali v Sloveniji se elektronskih znamk ne odčitava

oziroma le na posameznih odkupnih mestih, kjer se preverijo posamezne živali. Ravno tako se elektronskih znamk ne odčitava na klavni liniji v Italiji. Čitalec za branje elektronskih znamk se ne uporablja na nobeni ravni odkupa, prevoza ali klanja živali. To dejstvo je nerazumljivo, saj morajo vse klavnice v državah EU, kjer je elektronsko označevanje obvezno, zagotoviti branje znamk z elektronskim čitalcem (velja od leta 2012 naprej). Vsi stroški, ki jih imajo rejci s preoznačevanjem živali, so zgolj za zadostitev zakonodajnih zahtev. Ob tem smo popolnoma zamenjali dejstvo, da zelo mladim živalim povzročamo bolečine (rezanje starih znamk in vstavljanje elektronskih znamk) in jih pahnemo v stres, ki se nadaljuje s prevozom v klavnico.

Kljub dejstvu, da označevanje drobnice postaja vse bolj zahtevno, bi bilo treba preučiti, ali za države EU, v katerih elektronsko označevanje drobnice ni obvezno, lahko sprejemo odstopanja od obvezne e-označitve klavnih jagnjet/kozličev, ki so zaklane v drugi DČ. Sedaj morajo biti jagnjeta/kozlički označeni z dvojno znamko (eno vizualno in eno elektronsko oziroma »full EID«). Ali obstaja možnost, da bi bila za zakol mladih živali, starih do šest mesecev, dovoljena elektronska znamka (»single EID«)?

KATERO REŠITEV IZBRATI

Seveda obstaja še nekaj rešitev, ki so za slovenske rejce drobnice bolj ali manj ugodne. Rešitve so predstavljene v zaporedju, od najbolj ugodne do naj-

manj ugodne.

Prva rešitev: povečati število zakolov v slovenskih klavnica in povečati porabo mesa drobnice v Sloveniji.

Druga rešitev: izvajati e-označevanje že ob rojstvu odbranih jagnjet/kozličev za prodajo v Italijo.

Tretja rešitev: označitev vseh jagnjet z e-znamkami in določitev višje prodajne cene jagnjet/kozličev. Ta rešitev trenutno ni možna.

Več o možnostih uporabe elektronske identifikacije za izboljšanje sledljivosti in menedžmenta drobnice v slovenskih pogojih reje je na voljo v publikaciji, ki jo je izdala UL, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko.

»KLAVDIJA KANCLER, KGZS – Zavod Nova Gorica

PRAVI NASVETI, DOBRI NAKUPI, NOVI POSLI

49. MOS

Mednarodni sejem obrti in podjetnosti

Celjski sejem, 13.-18. september 2016

Najbolj celovita ponudba vsega za gradnjo in obnovo doma & MOSove svetovalnice z brezplačnimi nasveti strokovnjakov

Razširjena ponudba kampinga, karavaninga in outdoor opreme & doživetja outdoor parka

Ugodnosti za družine ...

Celjski sejem d.d. vam podarja 25 % popust na ceno vstopnice za odrasle*! Vpišite podatke, izrežite kupon in ga oddajte na blagajni sejmišča.

Cene na 49. MOS PRIHRANITE 1/4!

Poštna številka

Letnica rojstva

Z enim kuponom lahko kupite 1 vstopnico za odrasle* s popustom.

CELJSKI SEJEM

* Popusti se ne seštevajo. Kupon ni unovčljiv prvi sejmski dan (13.9.), ko je cena vstopnice samo 2 EUR, vsak dan po 16. uri in pri nakupu vstopnic za sejem, kjer je popust že upoštevan.

www.ce-sejem.si | eCE novice | Facebook | YouTube

Povonjaj in poskusi, pa se predsodek razblini!

Res je, da so dogodki Podeželje v mestu namenjeni promociji kmetijstva in zblizevanju podeželja z mestom in obratno. Res pa je tudi, da se na njih dogaja še marsikaj zanimivega, poučnega, okusnega in prijetnega. Še posebej, kadar sta vreme in vzdušje ravno prava.

Letos so za nami štirje dogodki Podeželje v mestu, ki so potekali v Ljubljani in Kopru ter bili del projekta Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP, ki ga je izvedla Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in je finančno podprt s strani Evropske komisije. Na njih se je prodajalo in kupovalo, plesalo, pelo in klepetalo. S sodelujočimi kmetijami pa smo razblinili kar nekaj zanimivih predsodkov. Na primer tega: **Kozje mleko smrdi.** Gre za predsodek!

»Povonjaj in poskusi, pa se predsodek razblini! Predsodek prihaja iz časov pred osamosvojitvijo Slovenije, ko je prireja drobnice močno upadla. Sploh v Sloveniji. V letih samostojnosti se reja drobnice počasi dviga. Tisti, ki redimo sto in več koz, imamo urejena molzišča, molzemo dvakrat na dan, skrbimo za higieno, koze hranimo s svežo pašo in senom, dokazujemo, da mleko nima vonja. Proces skrbi za živali je namreč drugačen. Gre za proces, ki ga ljudje, ki kozje mleko poznajo iz časov Jugoslavije, ki so odraščali z nekaj kozami v drugačnih pogojih, niso imeli možnost spoznati,« so nam povedali na stojnici **sirarstva Videc**.

Drobnica pa je vsestransko uporabna, zato smo razblinili drugi predsodek: **Ovčja volna smrdi.** Gre za predsodek!
»Nekoč je bila ovčereja pomembna za prehrano in volno. Pasem

se ni izbiralo tako kot danes. Volna je bila groba, resasta in je po mnenju nekaterih pikala in smrdela. Danes smrdi in pika le še predsodek, a se tudi to počasi spreminja, saj je ovčja volna naraven material, ki nas pozimi greje in poleti hladi. Skozi čas se je naredila selekcija pasem ovc in tako danes od jezersko-solčavske pasme dobivamo zelo kakovostno, vsestransko uporabno prejo. S primerno predelavo nima neprijetnega vonja in ni groba. Je celo priporočljiva, ker rahlo masira kožo,« nam je povedala gospa **Erna Korošec**, ki iz volne plete in polsti imenitne pletenine Koštrun.

Kaj pa med? Kako izbrati tistega pravega? In tako smo na stojnici **čebelarstva Petelin** razblinili tretji predsodek: **Če med kristalizira, je vanj primešan sladkor.** Gre za predsodek!

»Medu se ne dodaja sladkor,

razen v času zimskega krmljenja. Ko se nabira med za točenje, se sladkor odstrani, ker drugače med ne bi bil pristen. Kristaliziran med je zagotovo pristen. Hitrost strjevanja pa je odvisna od razmerja med glukozo in fruktozo ter prisotnosti sestavljenega sladkorja melicitoze, ki še pospeši strjevanje. Med lahko utekočinimo s segrevanjem do 40 °C,« se glasi razlaga čebelarja.

In še četrta trditev: **Buč so hrana za prašiče.** Gre za predsodek!

»Buče so vsestransko uporabne. Jemo jih lahko surove, iz njih pripravljamo juhe, omake, priloge, marmelade, kompote in sladice. Imajo tudi odlične antioksidativne lastnosti, iz semen pa stiskajo bučno olje. Obstaja veliko sort buč, ki jih lahko dolgo skladiščimo in iz njih pripravljamo imenitne jedi tudi pozimi,« so nam povedali na stojnici

ci **kmetije Štirn**, kjer ponujajo paleto izdelkov iz buč.

Na Podeželju v mestu Koper se je izvajala promocija idrijskih žlikrofov. Potekal je prikaz izdelave ter degustacija. Gre za jed, ki nosi evropsko zaščito »zajamčena tradicionalna posebnost«. **Evropska unija ima namreč vzpostavljen sistem spremljanja kakovosti kmetijskih pridelkov in živil, ki imajo posebne lastnosti.** Sistem omogoča njihovo zaščito na trgu Evropske unije. In smo pri peti trditvi: Evropska označba razkriva recepturo in idrijske žlikrofe lahko pripravljamo kdorkoli. Gre za predsodek! »Idrijski žlikrofi nosijo EU označbo zajamčena tradicionalna posebnost. To je nekaj, kar prinaša veliko prednosti, še posebej pri preboju na tuje trge. Evropska označba nam odpre vrata v trgovine, gostilne. Ljudje to cenijo. Kljub temu da pri zajamčeni tradicionalni posebnosti proizvodnja ni omejena na določeno geografsko območje, se konkurence ne bojimo. Z izdelavo idrijskih žlikrofov se ukvarjamo več kot 25 let in se še vedno kdaj lovimo. Vsakdo, ki bi jih začel delati, bi prav tako potreboval vsaj 25 let. Osebnost pa menim, da mora biti pravi idrijski žlikrof narejen v Idriji,« je predsodek razblinil **Simon Eniko**, proizvajalec idrijskih žlikrofov.

V JESENSKEM ČASU BOSTA ORGANIZIRANA ŠE DVA DOGODKA PODEŽELJE V MESTU:

- **Sobota, 3. september:** Podeželje v mestu – pridelano in ponujeno z ljubeznijo Ljubljana, od 8.00 do 14.00, na Pogačarjevem trgu.
- **Sobota, 8. oktober:** Podeželje v mestu Maribor (v sklopu Festivala Stare trte 2016), od 10.00 do 15.00, pred Hišo Stare trte na Lentu.

Razpis je objavljen in ga najdete na spletni strani www.kgzs.si. Lahko nam pišete na pr@kgzs.si ali pokličete na telefon 01 51 36 609 ali 041 366 504 (Tatjana).

Se snidemo na Podeželju v mestu!

»TATJANA VRBOŠEK

Tudi letos ceneje na sejmu Narava-zdravje

Tudi letos vam Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z organizatorjem sejma Gospodarskim razstaviščem ponuja možnost cenejšega nastopa na sejmu Narava-zdravje, ki bo letos od 24. do 27. novembra 2016 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Letos vam ponujamo možnost skupnega nastopa na našem razstavnem prostoru, kjer smo posebej za vas pripravili zelo ugodno ponudbo. Glede na vaše lanske pripombe, predloge in želje vam letos ponujamo razstavni prostor velikosti vsaj 6 kvadratnih metrov, ki vključuje:

- razstavni prostor vsaj 6 kvadratnih metrov (3 x 2 m),
- talno oblogo Heuga,
- leseno steno v ozadju,
- pult (miza) 2 kvadratna metra (2 x 1 m),
- stol,
- souporabo skupnega električnega priključka,
- prijavnino,
- vpis v katalog (ob pravočasni prijavi),
- ekološko takso.

Tudi letos je možna prijava samo za en dan, seveda pa je možno sodelovati vse štiri dni sejma. Glede na omejeno število mest bodo imeli prednosti tisti, ki se bodo prijavi za vsaj tri ali vse štiri dni.

Cena: 90 € + ddv na dan (ob prijavi za vse štiri dni je cena 85 € + ddv na dan). Cena ne vključuje priključka za nočni tok in morebitnega najema hladilne vitrine, si pa lahko prostor opremito po svoje.

Rok za prijavo: 25. september 2016 (možne so samo pisne prijave!).

Prosimo, da izpolnjene prijavnice pošljete pravočasno, ker bomo le tako lahko zagotovili to ceno in vaš zapis v katalog! Poleg ustrezne prijave sta pogoja za sodelovanje na sejmu tudi članstvo v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije s poravnanimi vsemi obveznostmi in urejena ustrezna dokumentacija za prodajo.

Vabimo vas torej, da se pod okriljem Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije predstavite približno 25.000 obiskovalcem sejma Narava-zdravje!

Več o sejmu lahko preberete na spletni strani organizatorja www.narava-zdravje.si, dodatne informacije glede sodelovanja pa vam lahko posreduje Robert Peklaj, robert.peklaj@kgzs.si.

Vabljeni na 13. vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi in Slomu

Na Ponikvi, rojstnem kraju blaženega Antona Martina Slomška, zavetnika slovenskih kmetov, kmetijstva in kmetijskega slovstva, bo v **nedeljo, 9. oktobra 2016**, potekalo **13. vseslovensko srečanje kmetov**.

Srečanje se bo pričelo **ob 12. uri** v cerkvi sv. Martina na Ponikvi. **Ob 14. uri** bo pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu potekala slavnostna akademija.

Dogodek organizira Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z občino Šentjur, župnijo Ponikva in številnimi prostovoljci.

Več o dogodku bo objavljeno na spletnih straneh www.kgzs.si in www.zarazvojpodezelja.si.

V SPOMIN

V 88. letu starosti je umrl Janez Žampa, ki je aktivno sodeloval pri razvoju kmetijstva in podeželja. Kot svetnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in območne enote Ptuj je sooblikoval slovensko kmetijstvo. Poleg dela na domači kmetiji je bil aktiven tudi na drugih področjih družbenega in političnega življenja. Zaradi svoje naprednosti in usmerjenosti v razvoj je bil cenjen tudi v strokovni javnosti. Zahvaljujemo se mu za njegov prispevek k razvoju slovenskega kmetijstva.

Vabljeni na svetovni kongres konoplje

Svetovni kongres konoplje – WORLD HEMP CONGRESS je letos v Slovenijo privabil najvidnejšo vrhunsko svetovno ekipo s področja industrijske konoplje.

Gospodarstvenikom, kmetom, inovatorjem, strokovnjakom, pridelovalcem in predelovalcem konoplje, trgu in drugim interesnim subjektom tega sektorja bodo najeminentnejši strokovnjaki iz prakse kot predstavniki največjih svetovnih strokovnih združenj za industrijsko konopljo na voljo na Kmetijsko živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni med 20. in 25. avgustom, kjer bodo z mednarodnimi strokovnimi predavanji s področja pridelave in predelave konoplje na podlagi lastnih izkušenj predstavili najnovejše informacije, ki trenutno usmerjajo konopljarstvo kot najvišji gospodarski poslovni potencial na lokalnem in globalnem področju.

Izobraževanje bo pripomoglo k pospeševanju gospodarske panoge industrijske konoplje in vas naučilo razumeti ter vpeljevati najsodobnejše kmetijsko-gospodarsko razvojne prijeme v lastno podjetje ali kmetijstvo, prav tako pa vas bo povežalo z globalnimi možnostmi poslovanja s konopljo,

kjer vam bodo na voljo strokovnjaki iz več kot 30 držav.

KGZS v sodelovanju z organizatorjem omogoča 50 članom KGZS brezplačno sodelovanje na kongresu. Pogoj za prejem karte je članstvo v KGZS in pravočasna prijava na elektronski naslov zelena.dezela@kgzs.si. V prijavi navedite ime in priimek, naslov in e-naslov, kamor vam bomo poslali nadaljnja navodila. Pohitite, na voljo je samo 50 kart!

Več informacij o kongresu lahko preberete na spletni strani organizatorja (<http://www.world-hemp-congress.com/>).

NAVDUŠUJEMO! - AGRA 2016

T4 IN TD5

KLIMATSKA NAPRAVA
ZA SAMO 1 EUR

Za omejeno število modelov na zalogi

T5 ALI NOVI T5

T5 - SPREDNJA DVIGALKA IN
PRIKLJUČNA GRED ZA SAMO 1 EUR

Za omejeno število modelov na zalogi

NOVI T5 - VZMETENA SPREDNJA PREMA
TERRAGLIDE™ ZA SAMO 1 EUR

Za omejeno število naročil v promocijskem obdobju

NOVI T6

VZMETENA SPREDNJA PREMA
TERRAGLIDE™ ZA SAMO 1 EUR

Za omejeno število naročil v promocijskem obdobju

AGRA

- Predstavitev novosti
- Promocijski popusti pri novih modelih
- Posebne ugodnosti pri modelih na zalogi
- Akcijski popusti na nadomestne dele

AGRA 54. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM
20. - 25.8.2016, Gornja Radgona
Vabljeni na naš razstavni prostor.

ITRO, d.o.o., PE Štore • Tel. (03) 780 57 12 (14, 15)
www.newholland.si

Flandrova luštrekova juha

Luštrek je ena izmed najhvaležnejših vrtnih rastlin, ki zraste vsaj meter visoko. Kot začimbo uporabljamo predvsem njegove peresaste liste, še intenzivnejši okus imajo korenine in plodovi. Liste luštreka lahko pripravimo z jajci, jih uporabimo kot namaz za štruklje ali iz njih skuhamo okusno juho. Lahko jo pripravite po receptu Turistične kmetije pri Flandru.

Sestavine za 4 osebe: 1 velik šop luštrekovih listov, 1 čebula srednje velikosti, sol, žlica zaseke, kocke posušenega kruha, eno jajce

Priprava: Na maščobi prepražimo čebulo srednje velikosti. Ko postekleni, dodamo dve tretjini drobno narezanega luštreka. Še malo popražimo in zalijemo z vodo. Dodamo sol in žlico zaseke.

Iz štirih kosov posušenega kruha narežemo kocke in jih potresemo po vrhu. Razžvrkljamo jajce in z njim prelijemo kocke kruha. V ponvi segrejemo maslo in na njem do lepe zlate barve popečemo kocke kruha. Položimo jih na juho in potresemo s preostalo tretjino drobno narezanega luštreka.

Dober tek!

Nagradna uganka

Druga oblika imena Zmago	■							
Robot človek	■							
Stranski proizvod oblanja	■							
Glasbilo s strunami	■							
Ime kralja rokenrola Presleya	■							
Delovni prostor uradnika	■							
Nekdanji slovenski vrhunski nogometaš (Brane)	■							
Ničvreden človek, malopridnež	■							
Otok, kamor so izgnali Napoleona	■							
Oblačilo starih Rimljanov	■							
Fosilizirana smola	■							
Druga najdaljša reka na Iberijskem polotoku	■							

Opomba: Če pošiljate rešitev na dopisnici, jo, prosimo, pošljite na dopisnici B, saj dopisnice A ne veljajo več. Hvala za razumevanje.

Obiščite nas na razstavnem prostoru DBS v Hali B na sejmu Agra v Gornji Radgoni od 20. do 25. avgusta 2016.

Ne spreglejte novih HITRIH KREDITOV za kmetovalce – Z VIŠJIM ZNESKOM IN ŠE UGODNEJŠO OBRETNOSTNO MERO!

S hitrim kreditom do hitre rešitve po vaši meri.

Več informacij na telefonski številki 01 4727 228, v 85 poslovalnicah DBS in na spletnih straneh www.dbs.si.

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Recept je iz knjižice *Okusne jedi gostoljubnih ljudi*, ki jo je izdala Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z Združenjem turističnih kmetij Slovenije v sklopu projekta *Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP*. Projekt sofinancira Evropska komisija, Generalni direktoriat za kmetijstvo in razvoj podeželja. Več receptov najdete na spletni strani www.zarazvojpodezelja.si.

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 8. septembra na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjstva 6, 1000 Ljubljana, s pripisom **NAGRADNA UGANKA**. **Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si**. Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade.

Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Geslo prejšnje uganke je bilo ČAS ZA VOLITVE. Med prispelimi odgovori smo izžrebali pet nagrajencev: Jože Braniselj, Cerknica; Milena Novak, Postojna; Ljudmila Krivec, Podplat; Marija Perko, Log pri Brezovici; Alfonz Kranjc, Kobarid. Čestitamo!

Želite izstopati v veliki konkurenci živil?

3. Agrobiznis posvet 22. 8. 2016 I sejem AGRA Gornja Radgona, dvorana 5

Slovenski proizvajalci so si med potrošniki uspešno ustvarili sloves kakovostnih ponudnikov hrane. Sedaj jih čaka naslednji korak – z razvojem kakovostnih blagovnih znamk bodo morali vsak zase ali pa združeni utrditi položaj na trgu in si tako zagotoviti dolgoročni obstanek.

Nič ne pomaga vzgojiti najboljši paradižnik, vzrediti najbolj kakovostno meso ali narediti najbolj okusen sir, če ga potrošnik ne more prepoznati, ga ločiti od drugih podobnih izdelkov in se tako poistovetiti z njim.

Zgolj kakovosten izdelek še zdaleč ni dovolj za uspeh na trgu. Treba ga je poimenovati, ustrezno zapakirati in mu vdahniti dušo. Tako bo potrošnik izdelek ponotranjil in se čustveno navezal nanj – seveda če bo prepoznal, da mu blagovna znamka jamči, da bo vedno dobil enako kakovost. Tako kot to velja pri oblačilih ali avtomobilih, čedalje bolj velja tudi pri prehranskih izdelkih.

Podjetniki v kmetijstvu bodo z vlaganjem v blagovne znamke dosegli višje cene, hitreje bodo pridobivali nove kupce, lažje se bodo širili na tuje trge, vse to pa bo privedlo k višji dobičkonosnosti. V Sloveniji že lahko spremljamo uspešen razvoj nekaterih blagovnih znamk. Kar nekaj smo jih odkrili tudi v zboru Agrobiznis 2016.

Več o tem, kako zgraditi blagovno znamko, boste izvedeli na 3. Agrobiznis posvetu, ki bo 22. avgusta na sejmu AGRA v Gornji Radgoni. Svoje izkušnje bodo predstavili tudi nagrajenci izbora Agrobiznis 2016.

Na dogodku bomo tudi razglasili zmagovalce projekta **S kmetije za vas**, ki ga KGZS letos pripravlja skupaj s časnikom Finance in portalom Agrobiznis.si.

Program:

- **10.00–10.30:** Izkušnje in primeri že uveljavljenih blagovnih znamk
- **10.30–11.00:** Sheme kakovosti, aktivnosti v Sloveniji in izkušnje iz tujine
- **11.00–11.30:** Pogovor z nagrajenci natečaja Agrobiznis 2016 (Mlekarna Planika, Panorganic, Kmetija Videc, I Like Tofu)
- **11.30–12.00:** Predstavitve projekta Kmetijsko gospodarske zbornice Slovenije »S kmetije za vas« in razglasitev zmagovalcev

Udeležba je brezplačna s predhodno prijavo na www.agrobiznis.si.

HOLZ KLADE GmbH

Profesionalna storitev v gozdu

Sečnja lesa

- Dela z žičnico
- Intervencije z bagri z žičnimi napravami
- Sečnja z ročnimi motornimi žagami
- Harvesterji s pravilom s forwarderji

Lesna trgovina

- Franko cesta
- Franko panj

Več kot 40 let smo v Srednji Evropi aktivni kot podjetje za opravljanje gozdarskih storitev in imamo opremo za vse terenske razmere.

Vaša kontaktna oseba za:

- **Slovenija**
Kainbacher Josef +43676/83637417
Zbasnik Franjo +43676/83637444
- **Hrvaško:**
Mrden Milan +43676/83637517

www.holz-klade.at / office@holz-klade.at /
+43 4352/811 47-0 / Auenfischerstraße 61
9400 Wolfsberg – avstrijska Koroška

Mednarodno srečanje lesarske in gozdarske panoge

Gozdno in lesno gospodarstvo Srednje Evrope se bo od 1. do 4. septembra 2016 ponovno srečalo v Celovcu in se v okviru MEDNARODNEGA LESNEGA SEJMA ter sejma LES IN GRADNJA seznanjalo z najnovejšimi trendi. Več kot 500 razstavljalcev iz 22 držav bo na razstavnih površini 30.000 m² nazorno predstavilo celotno verigo dodane vrednosti: od gozdarske do žagarske tehnike, od bioenergije do logistike ter od tehnike lesne gradnje do mizarske in tesarske opreme.

Z več kot 22.000 strokovnimi obiskovalci, ki prihajajo iz Avstrije in tujine, je MEDNARODNI LESNI SEJEM CELOVEC vodilni strokovni sejem za gozdarstvo in lesarstvo Srednje in Jugovzhodne Evrope.

GOZDARSTVO

Je največje razstavno področje na MEDNARODNEM LESNEM SEJMU in tudi letos razprodano do zadnjega kotička. Govorimo o gozdarstvu, ki zainteresiranim obiskovalcem predstavlja vse o gozdarskem orodju, tehniki za spravilo lesa, negi sestoja, tehniki žičnih žerjavov itn.

ŽAGARSKA TEHNIKA

Na MEDNARODNEM LESNEM SEJMU so tudi letos enotno zastopani najbolj znani in najpomembnejši ponudniki žag ter naprav za sušenje lesa. Strokovni obiskovalci bodo dobili popolne informacije: ponudba proizvodov sega od žagarske tehnike in sistemov razreza, tehnike za sušenje lesa in meritve do lupilnih strojev in računalniško podprte tehnike za optimiranje.

TRANSPORT IN LOGISTIKA

Profesionalna prodaja lesa ne bi bila mogoča, če ne bi bilo odličnih ponudnikov transporta in logistike. Razstavni spekter sega od viličarjev in skladiščne tehnike, kamionskih vlačilcev do računalniških mrež in ponudnikov storitev v cestnem, železniškem in ladijskem prometu.

BIOENERGIJA IN OKOLJSKA TEHNIKA

Bioenergija se v vedno večji meri uporablja kot alternativa fosilnim gorivom. Tudi MEDNARODNI LESNI SEJEM stavi na ta trend ter na tem razstavnem področju združuje različne energetske vire, male elektrarne, tehniko presejevanja in mletja ter celotno tehniko izgozdenja in varstva okolja.

LES IN GRADNJA

Sočasno z MEDNARODNIM LESNIM SEJMEM že tretjič poteka sejem LES IN GRADNJA, ki je najpomembnejše panožno srečanje mojstrov lesne gradnje v Avstriji. Na razstavnih površini v velikosti 11.000 m² bodo predstavili vse, kar na kratko rečeno zajema »gradnja z lesom«.

MEDNARODNI LESNI SEJEM je znan tudi po številnih različnih prireditvah spremljevalnega programa, ki vedno beleži dober odziv občinstva.

Še nekaj koristnih informacij

TERMIN IN ODPIRALNI ČAS: MEDNARODNI LESNI SEJEM CELOVEC bo potekal od četrтка, 1. septembra, do nedelje, 4. septembra 2016, na sejmišču v Celovcu in bo odprt od 9. do 18. ure, v nedeljo do 17. ure.

CENE VSTOPNIC: dnevna vstopnica za odrasle stane 14 evrov, za otroke in mladino do 16. leta 6 evrov, za mladino od 17. do 19. leta pa 8 evrov. Za skupine več kot 10 oseb je cena vstopnice 8 evrov na osebo.

INFORMACIJE vse o MEDNARODNEM LESNEM SEJMU CELOVEC boste našli tudi na www.kaerntnermessen.at ter na www.facebook.com/kaerntnermessen ali pokličite na telefonsko številko +43-(0)463/56800.

www.kaerntnermessen.at

Mednarodni
lesni sejem
CELOVEC

Mednarodni strokovni sejem
gozdarstvo
žagarska tehnika
transport in logistika
zelena energija

Les in gradnja
tehnika lesne gradnje
in lesni izdelki
mizarski stroji
in oprema

1.-4.
sept.
2016

Delavska hranilnica d.d. Ljubljana

KMETOVALCI, NE ZAMUDITE IZJEMNE PONUDBE !

Delavska hranilnica je poskrbela za vas z:

- **brezplačnim vodenjem** osebnega računa **24 mesecev**,
- **brezplačnim** elektronskim bančništvom **Dh-Osebni**,
- **brezplačno MasterCard za prvo leto brez letnega nadomestila**,
- **brezplačnimi dvigi na bankomatih v Sloveniji in monetarni EU**,
- **dolgoročnimi krediti za:**
  - razvoj osnovne dejavnosti in pospeševanje programov samooskrbe,
  - nakup semen, gnojil, zaščitnih sredstev,
  - razvoj govedoreje, prašičereje, piščančereje, perutninarstva, drobnice in divjadi,
  - nakup pitancev in molznic,
  - razvoj vinogradništva, sadjarstva, oljkarstva in zelenjadarstva,
  - investiranje v obnovljive vire energije,
  - investiranje v energetske prenove gospodarskih in stanovanjskih objektov,
  - nakup zemljišč in urejanje le teh,
  - obnova in novogradnje gospodarskih in stanovanjskih objektov,
  - nakup vseh vrst kmetijske mehanizacije,
  - odprava posledic poplave, suše, toče, pozebe, viharjev, plazov.

UGODNI KREDITI	OBRESTNA MERA
do 2 let	6M euribor + 2,00 %
do 3 let	6M euribor + 2,20 %
do 4 let	6M euribor + 2,40 %
do 5 let	6M euribor + 2,60 %
do 10 let	6M euribor + 2,80 %
do 20 let	6M euribor + 3,00 %
do 30 let	6M euribor + 3,30 %
vsi krediti brez stroška odobritve kredita	

E-mail: info@delavska-hranilnica.si
 Spletni naslov: www.delavska-hranilnica.si